

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Bankovky - pexeso

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_1

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 1- 5

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☐

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

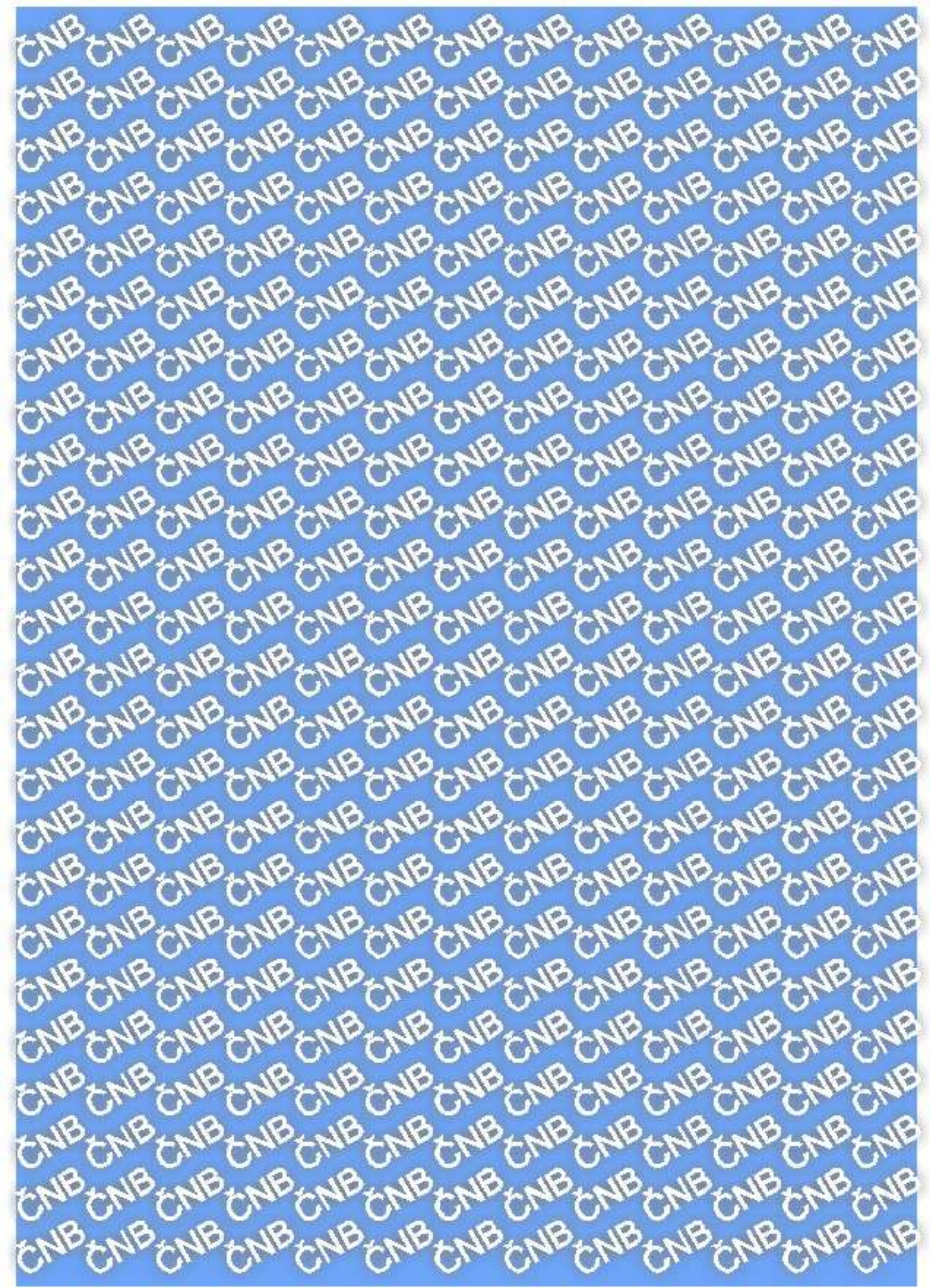
Souvislý text ☐

Délka použití: 20-45 min

Anotace: klasická hra pexeso, žáci se naučí znát bankovky

Zdroje: <http://www.cnb.cz/cs/platidla/>

Datum vytvoření: 20.5.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Pexeso - bankovky

Žáci se naučí poznávat platné bankovky formou hry. Pexeso obsahuje platné bankovky v hodnotách Kč 100, 200, 500, 1000, 2000, 5000.

Přílohy: vytisknout a vystříhnout

pexeso bankovky líc.jpg

pexeso bankovky rub.jpg

zadní strana kartiček

Tyto přílohy lze upravit v programu Zoner Callisto 5

pexeso bankovky líc.zmf

pexeso bankovky rub.zmf

zdroj: www.cnb.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: **Spořínkov**

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_2

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 1- 5

Druh výukového zdroje:

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 2 x 45 min

Anotace: Hra je na webu české spořitelny. žáci se při hře seznámí s principy finanční gramotnosti.

Zdroje:

Internetový projekt na podporu zvyšování finanční gramotnosti.

Zábavně vzdělávací portál pro děti doplněný pracovními listy a metodikou pro učitele.

www.sporinkov.cz

<http://www.csas.cz/Sporinek/>

Datum vytvoření: 20.5.2012

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Spořínkov

Internetový projekt na podporu zvyšování finanční gramotnosti.

Zábavně vzdělávací portál pro děti doplněný pracovními listy a metodikou pro učitele.

www.sporinkov.cz

<http://www.csas.cz/Sporinek/>

- historie bankovek
- falešné bankovky
- hospodaření domácnosti
- obsluha účtu
- stanovení ceny
- podnikání

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Komu co patří

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_3

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 1- 5

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak zjistím, komu co patří. Při práci se žáci seznámí s pojmy vlastník a spoluvlastník. Pomocí Internetu zjistí, kde najdou informace, komu co patří.

Zdroje

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

Datum vytvoření: 20.5.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Komu co patří

Majitel nebo vlastník je

Spoluvlastník je

Předměty:

Majitel

louka

ovce

les

cesta

auto

účet

Hmotné a duševní vlastnictví je

Adam složil písničku na vypůjčeném el. pianu a nahrál si ji do počítače s legálním OS Windows, ale nelegálním SW na zpracování hudby přes vypůjčenou USB flašku.

Co je hmotné vlastnictví?

Co je nehmotné vlastnictví?

Příklady pirátství v oblasti duševního vlastnictví.

Průzkum:

Vyhodnocení v %

ano/ne

Kupuješ si někdy originální CD nebo DVD?

Pokud získáš CD nebo DVD z Internetu, je to vždy se souhlasem autora?

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Duševní vlastnictví.

Zkus vypátrat ve vašem okolí člověka, který něco vytvořil, co spadá do oblasti duševního vlastnictví (malíř, sochař, hudebník, vynálezce, autor učebnice).

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

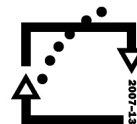
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Vlastníci střechy nad hlavou a půdy pod nohama

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_4

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒ Prezentace ☐ Test ☐ Pokus ☐ Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Další pokračování, jak zjistím, komu co patří. Při práci se žáci seznámí s pojmy vlastník a spoluvlastník. Pomocí Internetu zjistí, kde najdou informace, komu co patří.

Zdroje:

www.cuzk.cz

www.czso.cz

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Datum vytvoření: 20.5.2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Vlastníci střechy nad hlavou a půdy pod nohama

Vlastníky nemovitostí zjistíš na adrese Českého úřadu zeměměřického a katastrálního podle popisného nebo evidenčního čísla budovy.

www.cuzk.cz

Vlastníky pozemků zjistíš v katastrální mapě.

Vytvoř seznam budov a jejich vlastníků:

.....

.....

.....

.....

Který druh bydlení je lepší?

- bydlení ve vlastním domě
- družstevní bydlení
- společenství vlastníků
- nájemné bydlení

Rozdělte žáky na skupiny a nechte je určit výhody a nevýhody určitého bydlení.

Kolik Čechů bydlí ve svém?

www.czso.cz (ČSÚ) domácnosti

rok	2001
počet ve vlastním domě	1 371 684
počet ve vlastním bytě	421 654

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

počet v družstevním bytě	548 812
počet v nájemním bytě	1 092 950

sestavíme graf pomocí programu MS Excel 2010

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008. 197 s.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Dělba práce v různých oblastech života

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_5

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace:

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

Datum vytvoření: 20.5.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dělba práce v různých oblastech života

Rozdělte třídu do několika skupin. Každá skupina napíše příklady dělby práce:

tělo.....

rodina....

obec.....

firma

země.....

supermarket

policie

nemocnice

Soutěž: Vypište různá povolání. Vyhrává největší počet

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008. 197 s.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Děba práce v různých oblastech života

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_6

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: pokračování předešlé úlohy s rozšířením, jak se rozšiřuje spolupráce lidí v rodině, firmě a společnosti.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

Datum vytvoření: 20.5.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dělba práce při stavbě domu

Jste manažér stavby a potřebujete jednotlivá povolání pro stavbu domu.

Nakreslete domek a popište, kdo se bude na stavbě domu podílet.

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008. 197 s.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Výroba vizitek

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_8

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Princip dělby práce. Žáci se rozdělí na několik skupin. Budou vyrábět vizitky. Jedna skupina si vypracuje plán. Zde bude každý žák vykovat nějakou činnost. Jednotlivé úkoly pro žáky: návrh loga, návrh písma, vlastní text, tvorba šablony (Word, Callisto, Excel, ...), tisk, stříhání.

Ve druhé skupině si vizitku bude vyrábět každý žák sám.

Na konci hodiny porovnáme oba způsoby.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Datum vytvoření: 20.5.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Výroba vizitek

Rozdělíme třídu na dvě skupiny

Skupina A: každý žák bude zpracovávat jen jednu část

Skupina B: každý žák bude zpracovávat celý proces výroby vizitek

Na konci provedeme vyhodnocení obou přístupů.

TIP: Kdo vytvoří více vizitek?

Postup:

rozdat papír A4

rozměřit a rozkreslit vizitky (obdélník) 7cm x 4cm

nastříhat

rozstříhat písmenka z předtištěného papíru (zbytek vyhodit)

nalepit písmenka na vizitku podle vzoru

nakreslit logo

ohraničit vizitku

odevzdat učiteli

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008. 197 s.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Domácnost

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_8

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast: Matematika**
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník: 2. stupeň**

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace:

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

Datum vytvoření: 20.5.2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Domácnost

Dělbou můžeme zkoumat pomocí údajů o hrubém domácím produktu (HDP).

Tyto údaje každoročně zveřejňuje Český statistický úřad.

Uveď 3 příklady zaměstnání:

zemědělství	
průmysl	
stavebnictví	
služby včetně obchodu	

Každý subjekt je do ekonomiky zapojený svými vstupy (co získává od jiných subjektů) a výstupy (co předává

ostatním subjektům ekonomiky).

Napiš:

3 nejdůležitější vstupy domácnosti:

3 nejdůležitější výstupy domácnosti:

3 nejdůležitější vstupy firmy.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

3 nejdůležitější výstupy firmy.....

3 nejdůležitější vstupy obce:

3 nejdůležitější výstupy obce:

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost
pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008. 197 s.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: **Koloběh zboží a služeb v ekonomice s bankou**

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_9

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace:

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

Datum vytvoření: 20.5.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Koloběh zboží a služeb v ekonomice s bankou

Pan Robinson a Pátkovi hospodaří na ostrově. Na ostrově jsou dvě firmy, Vodex a Hadrex. Vodex dodává všem vodu. Hadrex dodává oděvy. Robinson pracuje ve Vodexu, Pátek v Hadrexu. Firma Vodex potřebuje modernizovat. Proto si vzala od banky úvěr. Také Pátek si vzal úvěr od banky na opravu chýše. Banka měla dostatek peněz, protože zde ukládá své úspory Robinson a také firma Hadrex.

vstupy banky (od koho)

úspory Robinson, vklad Hadrex

výstup banky (komu)

úvěr Vodex, úvěr Pátek

vstupy Hadrexu

práce Pátek

výstupy Hadrexu

oděvy Robinson, oděvy manžele Pátkovi

vklad banky

vstupy Vodexu

práce Robinson, úvěr banka

výstupy Vodexu

voda Robinson, voda Pátkovi

vstupy domácnosti Robinsona

oděvy Hadrex, voda Vodex

výstupy domácnosti Robinsona

práce Vodex, úspory banka

vstupy domácnosti Pátkových

oděvy Hadrex, voda Vodex, úvěr banka

výstupy domácnosti Pátkových

práce

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sestav obrázek, který zachycuje koloběh zboží a služeb (vstupů a výstupů).

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008. 197 s.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Proč už neplatíme obilím

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_10

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast: Matematika**
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník: 2. stupeň**

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒ Prezentace ☐ Test ☐ Pokus ☐ Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Hra, při které žáci zjistí, proč se přešlo na platbu pomocí platidel.

Zdroje:

Zdroj: <http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/Materialy-k-vyuce-Proc-uz-se.html>

Datum vytvoření: 20.5.2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Proč už neplatíme obilím

Učitel rozdává žákům lepicí štítky a čtvrtku a rozdělí jim role: pěstitel obilí, pěstitel brambor, chovatel ovcí, chovatel prasat, chovatel slepic, pekař, obuvník, pivovarník, kožešínář, pláteník, truhlář, zlatník, rybář, kočí s koňmi a vozíkem, kominík. Každý žák si na svůj štítek napíše, jakou roli dostal a přilepí si ji na tričko. Dále učitel požádá studenty, aby si na čtvrtku napsali poznámku, která se jich v následujícím příběhu bude týkat.

Vysvětlí žákům, že se nachází v časech dávných, kdy ještě neexistovaly peníze. Dále vypráví příběh o tom, že chovatel ovcí Ondřej chce požádat svou milou o ruku a chce si nechat od zlatníka pro ni vyrobit prsten.

Jenže:

- zlatník nechce ovce, ale potřebuje vyčistit komín;
- pěstitel obilí by koupil nové boty dětem do školy;
- pěstitel brambor nechce boty, ale potřeboval by kožešinu pro svou starou matku, které je pořád zima;
- chovatel prasat nechce vyčistit komín, ale už ho nebaví jíst prasata a koupil by 10 slepic;
- chovatel slepic nechce prasata, ale koupil by obilí na krmení;
- kominík nechce žádný prsten, ale koupil by na sobotní veselku několik pecnů chleba nebo pár slepic nebo celé prase nebo sud piva;
- pekař nechce vyčistit komín, ale chleba by prodal za pár desítek kg obilí, aby měl zase z čeho péct;
- obuvník má zájem o deset kilo brambor, aby měl zásobu na zimu;
- pivovarník by koupil své ženě plátno na šaty;
- kožešínář zase nechce brambory, ale koupil by také pivo na sobotní veselku;
- pláteník by potřeboval odvézt plátno v neděli na velký trh, ale sám nemá koně ani vozík;
- truhlář by chtěl chleba, ale také by koupil ovčí mléko pro své děti;
- rybář potřebuje obilí a chce si na své síť nechat udělat truhlu;
- kočí s koňmi a vozíkem by zase chtěl své rodině udělat radost a koupit od rybáře několik štik na nedělní oběd.

Otázky po ukončení hry:

- Jak byste/jste určili, kolik co stojí? Např. kolik pecnů vyčištění komína atd.?
- Jak by bylo možné ušetřit čas při vyměňování?
- Ušetří se kromě času i něco jiného, když existují peníze?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroj: <http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/Materialy-k-vyuze-Procuz-se.html>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Hra na trh s jablky

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_11

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Další hra na trh, tentokrát pomocí počítače.

Zdroje:

Hra na trh Apple Cup

bezplatná učební pomůcka pro školy

<http://cse.cz/hranatr/?path=hranatr>

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Datum vytvoření: 20.5.2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hra na trh s jablky

Třída se rozdělí na pěstitele a obchodníky, učitel pak koriguje hru tak, že určuje ceny jablek, jak pro pěstitele, tak i pro obchodníky.

Hra probíhá v několika kolech.

Po rozdělení rozhodujících cen pro prodej a nákup jablek a jejich množství, začne vlastní trh. Žáci se rozmístí po třídě a samostatně si určují svoje ceny. Svoje výsledky si zapisují do tabulky.

Pěstitel / Obchodník

kolo	limit	výkupní cena	mé nákupy nebo prodeje	výdělek z výkupu	celkem peněz za toto kolo
1.					
2					

Po několika kolech se hra uzavírá a srovnají se výsledky. Vyhrává ten s nejlepším výsledkem

Hra je také na internetu:

**Hra na trh Apple Cup
bezplatná učební pomůcka pro školy**

<http://cse.cz/hranatr/?path=hranatr>

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Sleva skutečná a falešná

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_12

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Výpočet slevy, jak zjistím, jestli jsem dostal slevu.

Zdroje:

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

Datum vytvoření: 20.5.2012

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sleva skutečná a falešná

V kamenných obchodech i e-shopech už začaly sezonní výprodeje. Prodejci avizují slevy v desítkách procent. Ne vždy ale spotřebitel nákupem ušetří tolik, kolik je na cenovce uvedeno.

druh slevy	výhoda pro obchodníka	příklad z praxe
akční nabídka		
množstevní sleva		
nákup v předstihu		
nákup na poslední chvíli		
sleva krátce před datem minimální trvanlivosti		
sezonní sleva		
sleva z důvodu vady zboží		

Najděte další typy slev z praxe a opište jejich výhody

Zdroj:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Reklama

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_13

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Reklama a jak funguje. Na co si dát pozor, abychom zbytečně neutráceli.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

Datum vytvoření: 20.5.2012

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Reklama

Reklama je jakákoliv placená i neplacená forma propagace výrobku, služby, společnosti, obchodní značky nebo myšlenky mající za cíl především zvýšení prodeje. Reklama může být televizní, novinová, internetová, rozhlasová, plakátová nebo jiná.

Druhy reklamy

Internetová reklama

Televizní reklama

Tisková reklama (inzerát, akční leták)

Světelná reklama

Rozhlasové spoty

Mobilní reklama (reklama na autech, dopravních prostředcích apod.)

Venkovní reklama (plakáty, billboardy, atypické reklamní plochy - štíty domů, ploty apod.)

Alternativní média (chodící reklama, City Light vitríny, reklamy vlečené letadlem, městský mobiliář - lavičky, zastávky MHD, hodiny, digitální teploměry, atd.)

Propagační předměty (např. trička nebo propisky s nápisem nebo logem propagované firmy atd.)

Anketa:

Jak Vás ovlivňuje reklama při nákupu zboží?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

zdroj: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Reklama>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Bankovky

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_14

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Seznámení s typem bankovek a mincí ČR.

Zdroje:

Zdroj

<http://www.cnb.cz/cs/platidla/animace.html>

Expozice České národní banky "Lidé a peníze"

http://www.cnb.cz/cs/verejnost/expozice_cnb/

Virtuální prohlídka expozice

http://www.cnb.cz/cs/verejnost/expozice_cnb/virtualni_prohlidka_cz/Start.html

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bankovky

Animovaná prezentace bankovek a mincí ve formátu flash

Zdroj

<http://www.cnb.cz/cs/platidla/animace.html>

Expozice České národní banky "Lidé a peníze"

http://www.cnb.cz/cs/verejnost/expozice_cnb/

Virtuální prohlídka expozice

http://www.cnb.cz/cs/verejnost/expozice_cnb/virtualni_prohlidka_cz/Start.html

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: **Ochranné vlastnosti bankovek**

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_15

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒ Prezentace ☐ Test ☐ Pokus ☐ Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak poznám pravou a falešnou bankovku.

Zdroj:

http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/rezabek_20090330_nova_50_0.pdf

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Ochranné vlastnosti bankovek

Na počítačích nebo pomocí datového projektoru promítnout přílohu a seznámit žáky s ochrannými prvky bankovek.

Příloha VI_Vrb_15_priloha

Zdroj:

http://www.cnb.cz/miranda2/export/sites/www.cnb.cz/cs/verejnost/pro_media/konference_projevy/vystoupeni_projevy/download/rezabek_20090330_nova_500.pdf

Emise oběživa a nové ochranné prvky bankovek

Inovovaná bankovka 500,- Kč

Struktura prezentace

Úvod	Úloha ČNB
1	Peněžní oběh
2	Bankovka 500,- Kč v oběhu
3	Ochranné prvky bankovek
4	Inovovaná bankovka 500,- Kč
5	Shrnutí

Úloha ČNB

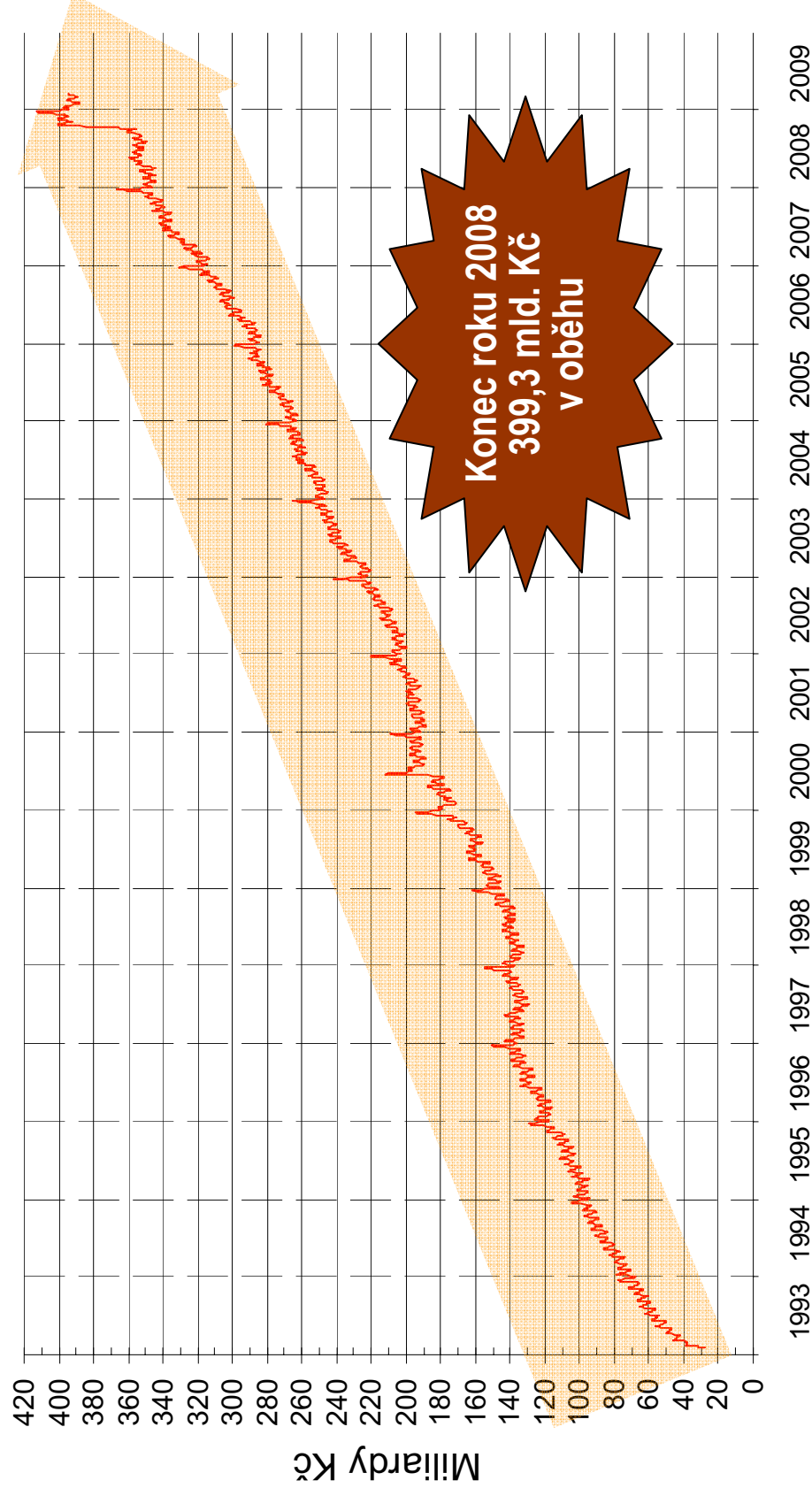
- ČNB se nevěnuje jen měnové politice, ale **vykonává i další důležité úkoly** (např. v letošním roce bude přibližně 50 zasedání Bankovní rady – z toho 8 se bude zabývat měnovou politikou)

Další úkoly ČNB vyplývající ze zákona 6/1993 Sb. o ČNB:

- vydává bankovky a mince,
- řídí peněžní oběh, platební styk a zúčtování bank, pečuje o jejich plynulost a hospodárnost a podílí se na zajištění bezpečnosti, spolehlivosti a efektivnosti platebních systémů a na jejich rozvoji,
- vykonává dohled nad osobami působícími na finančním trhu, provádí analýzy vývoje finančního systému, pečuje o bezpečné fungování a rozvoj finančního trhu v České republice a přispívá ke stabilitě jejího finančního systému jako celku (dříve pouze bankovní dohled),
- provádí další činnosti

- **ochrana měny - kontinuální vývoj a implementace ochranných prvků**

Vývoj výše oběživa od 8.2.1993 do 18.3.2009

Peněžní oběh

Bankovky

a mince

–

**struktura k
31.12.2008**

Nominální hodnota	V oběhu v mil. Kč	Podíl v % na celkovém oběživu	V oběhu v mil. <u>kusů</u>	Podíl v % v rámci skupiny
bankovky				
5 000 Kč	133 876,2	33,53%	26,8	7,43%
2 000 Kč	92 966,9	23,29%	46,5	12,90%
1 000 Kč	136 422,7	34,17%	136,4	37,84%
500 Kč	10 669,5	2,67%	21,3	5,91%
200 Kč	9 778,5	2,45%	48,9	13,56%
100 Kč	4 615,3	1,16%	46,2	12,82%
50 Kč	1 456,1	0,36%	29,1	8,07%
20 Kč	105,3	0,03%	5,3	1,47%
celkem	389 890,5	97,66%	360,5	100,00%

mince		Bez 0,10 a		Bez		
		0,20		0,50		
50 Kč	1 837,0	0,46%	36,7	1,35%	2,28%	2,99%
20 Kč	2 911,9	0,73%	145,6	5,38%	9,06%	11,84%
10 Kč	1 612,5	0,40%	161,2	5,95%	10,03%	13,11%
5 Kč	918,1	0,23%	183,6	6,78%	11,42%	14,94%
2 Kč	635,7	0,16%	317,8	11,73%	19,77%	25,85%
1 Kč	384,4	0,10%	384,4	14,19%	23,92%	31,27%
0,50 Kč	189,0	0,05%	377,9	13,95%	23,51%	x
0,20 Kč	93,8	0,02%	468,8	17,31%		X
0,10 Kč	63,3	0,02%	632,6	23,36%		
celkem	8 645,7	2,17%	2 708,6	100,00%		

pamětní m.

711,6

0,18%

1,5

Celkem

399 247,8

100,00%

3 070,6

- historie peněz na našem území je velmi bohatá
- z historického hlediska byly **prvními českými penězi** stříbrné denáry ražené pravděpodobně za vlády Boleslava II., které nahradily především oběh keltských, římských a byzantských mincí
- vzhledem ke špatným zkušenostem se zlehčováním stříbrných mincí začaly být stříbrné mince nahrazovány mincemi ze zlata - **zlaté mince**, tzv. dukáty, se začaly razit za krále Jana Lucemburského v roce 1325
- zajímavostí je, že pro mince, které byly raženy od roku 1520 v mincovně rodiny Šliků, se vžilo označení tolar. Tyto mince se rozšířily do západní a střední Evropy, v Holandsku dostaly název daalder, ve Skandinávii daler a v roce 1792 se název přenesl i do USA a vznikl **dolar**
- **první papírové peníze** se objevily na našem území v roce 1762, kdy za vlády Marie Terezie (1740 - 1780) došlo nejen k peněžní reformě v oblasti mincí, ale i k zavedení bankocetlí a jejich emisi Vídeňskou městskou bankou

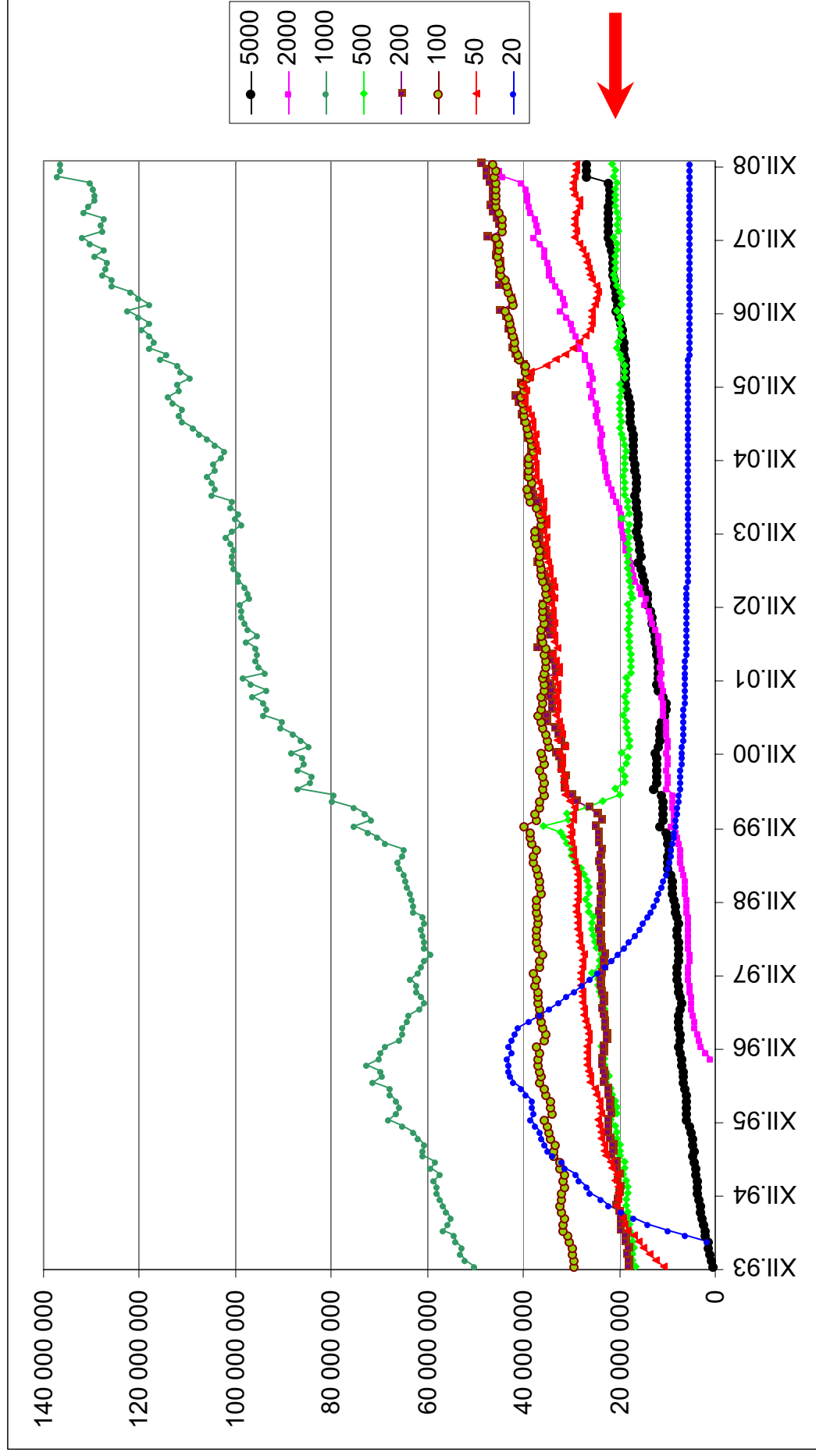
- od doby vydání prvních papírových peněz na našem území uplynulo mnoho času, oběživo vzrostlo a podoba a použité technologie při výrobě bankovek jsou na nesrovnatelně vyšších úrovních (podstata však je stále stejná)
- **oběživo (hotovost v oběhu) od roku 1993 rapidně vzrostlo:**
 - v roce 1993 došlo dne 8. února 1993 k provedení oddělení měny a hodnota hotovosti v oběhu se ke konci roku pohybovala kolem 63 mld Kč (681 mil. kusů bankovek a mincí)
 - již koncem roku 1994 bylo v oběhu 96 mld Kč (1,024 mld ks bankovek a mincí)
 - na přelomu tisíciletí bylo hotovosti v oběhu již skoro 184 mld Kč se stále vzestupnou tendencí (2,136 mld ks bankovek a mincí)
- **na konci roku 2008 bylo v oběhu téměř 400 mld Kč celkem přes 3 miliardy kusů mincí a bankovek**

Bankovky

- celkem v oběhu více než 360 miliónů bankovek
 ➔ na jednoho obyvatele ČR cca 35 kusů bankovek
- obíhají bankovky v celkové hodnotě 390 mld Kč
 ➔ na jednoho obyvatele cca 37 000 Kč
- nejvyšší tempo růstu zaznamenává především bankovka 1000,- (v oběhu 136,4 mil. kusů, 37,8 % všech bankovek)
- bankovka 500,- není tolik frekventovanou bankovkou (v oběhu 21,3 mil. kusů, 5,9 % všech bankovek)
 ➔ na jednoho obyvatele připadají 2 bankovky 500,-

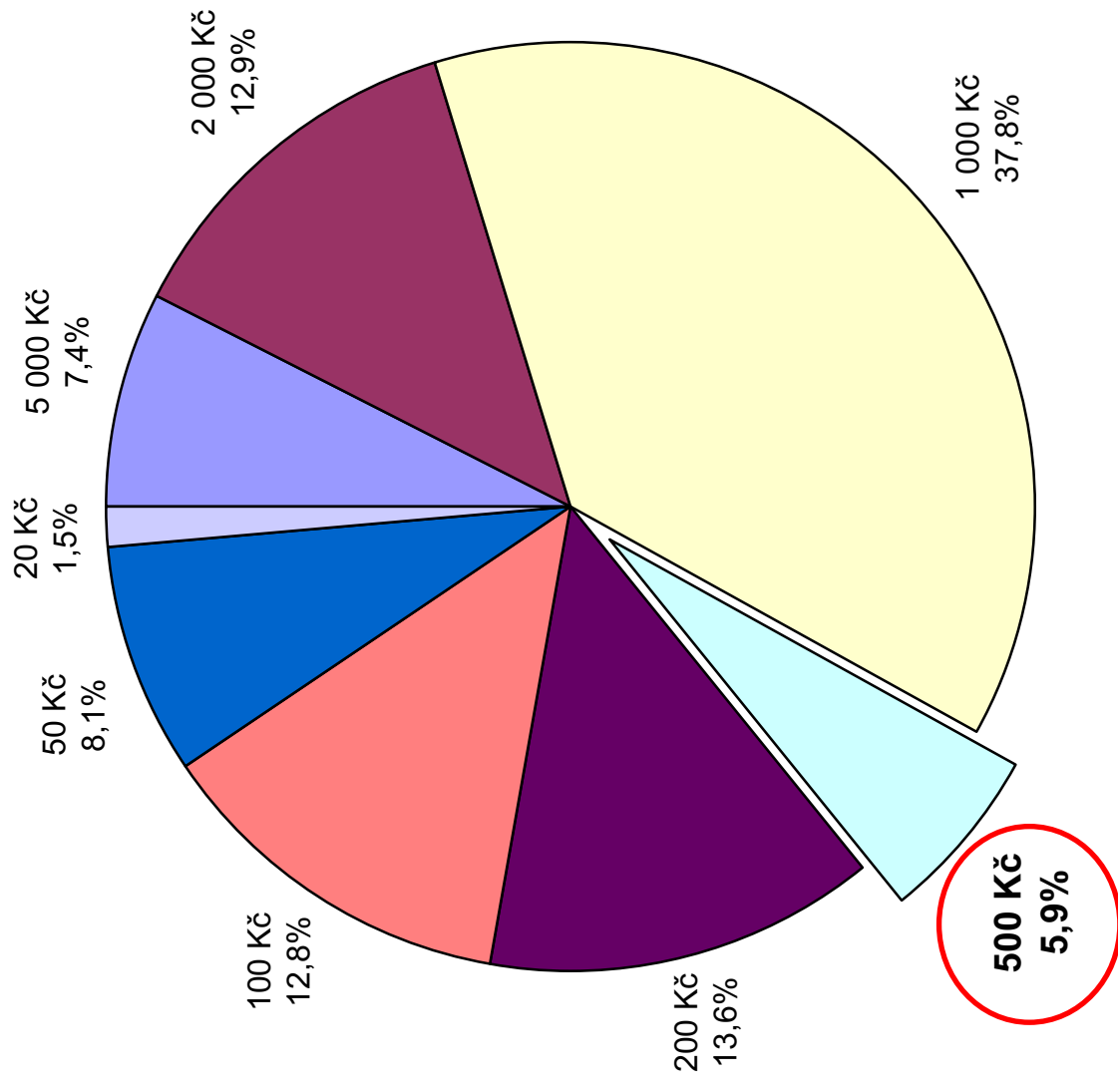

Peněžní oběh

Stav k 31.12.2008 Zdroj: ČNB, vlastní výpočty

Bankovka 500,- Kč v oběhu

Stav k 31.12.2008

Zdroj: ČNB, vlastní výpočty

Základní vlastnosti bankovky 500,- a zajímavosti

- rozměr: 152 x 69 mm s tolerancí $\pm 1,5$ mm
 - ➔ pokud bychom položili všechny emitované 500,- vedle sebe, tak bychom vytvořili plochu cca 252 tis. metrů čtverečních (což je pro srovnání 3x naše největší náměstí – tedy Karlovo v Praze nebo přibližně 36 fotbalových hřišť)
 - ➔ pokud bychom položili emitované bankovky 500,- za sebe, došli bychom po tomto „chodníčku“ 3238 kilometrů (tedy například z Prahy až do Casablanky v Maroku)
- váha: svazek 1000 kusů bankovek 500,- váží necelý 1 kilogram
 - ➔ celková váha všech emitovaných bankovek 500,- je tedy skoro 21 tun

Bankovka 500,- Kč v oběhu

- z hlediska padělání byla bankovka 500,- druhou nejvíce padělanou českou bankovkou v roce 2008 (po bankovce 1 000,-)

Počet padělků českých bankovek a jejich % podíl na celkovém množství padělků českých bankovek v letech 2004 až 2008										
Hodnota	2004	% podíl	2005	% podíl	2006	% podíl	2007	% podíl	2008	% podíl
5 000 CZK	2272	35,61%	94	1,88%	3826	60,93%	55	2,66%	101	3,59%
2 000 CZK	536	8,40%	938	18,76%	689	10,97%	167	8,07%	134	4,76%
1 000 CZK	1640	25,71%	1018	20,36%	498	7,93%	571	27,60%	957	34,02%
500 CZK	1146	17,96%	2063	41,27%	515	8,20%	720	34,80%	869	30,89%
200 CZK	409	6,41%	439	8,78%	289	4,60%	262	12,66%	415	14,75%
100 CZK	301	4,72%	350	7,00%	266	4,24%	221	10,68%	300	10,66%
50 CZK	76	1,19%	97	1,94%	196	3,12%	73	3,53%	37	1,32%
20 CZK	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
< 10 %		10 - 25 %				> 25 %				

Ochranné prvky bankovek – cílové skupiny uživatelů

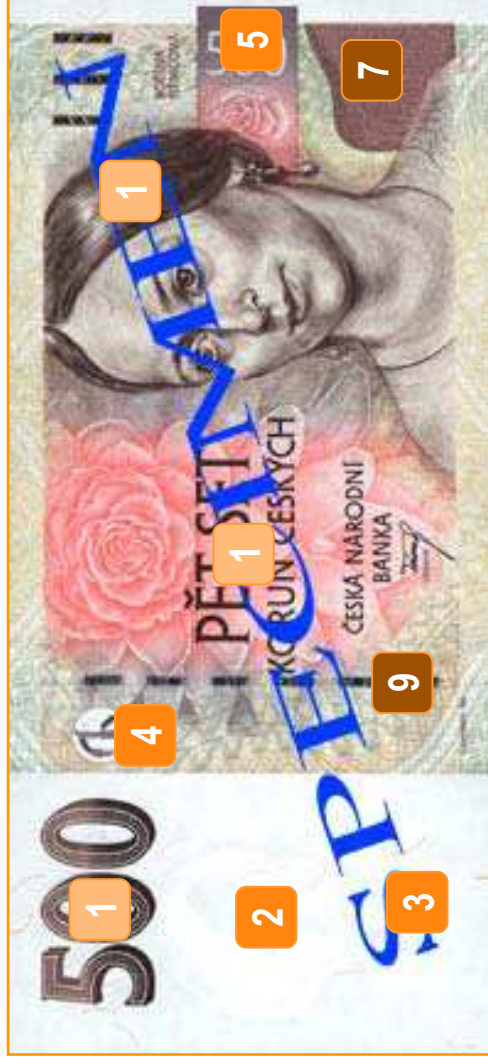
- pro nejširší veřejnost (zjistitelné pouhým okem)
- pro odbornou veřejnost (zjistitelné jednoduchými pomůckami)
- pro profesionály (zjistitelné složitějšími přístroji)
- pro zpracování v centrální bance (zjistitelné speciálními senzory)
- speciální ochranné prvky k ovlivnění činnosti reprodukcí zařízeních (znemožňující nebo ztěžující kopírování, skenování, grafickou úpravu a tisk)

Postup při kontrole pravosti bankovky

☒	Bankovku vezměte do prstů
☒	Bankovku prohlédněte
☒	Bankovku sklopte

Ochranné prvky bankovek

(na příkladu současného vzoru bankovky 500,-)

Bankovku vezměte do prstů

charakteristický papír

1

hlubotisk

Bankovku prohlédněte

2

vodoznak

3

ochranná vlákna

4

soutisková značka

5

mikrotext

Bankovku sklopte

~~opticky proměnlivá barva~~

7

skrytý obrazec

~~iridiscenční pruh~~

9

ochranný proužek

Ochranné prvky nesené papírem

vodoznak

ochranný proužek

ochranná vlákna

Ochranné prvky nesené barvami a vytvořené tiskem

skrytý obrazec

opticky proměnlivá barva

soutisková značka

mikrotexty

4

Inovovaná bankovka 500,- Kč

+ další změny viditelné i neviditelné pouhým okem

Bankovku vezměte do prstů

charakteristický papír

1 hlubotisk

Bankovku prohlédněte

2 vodoznak

3 ochranná vlákna

4 soutisková značka

5 mikrotext

Bankovku sklopte

6 opticky proměnlivá barva

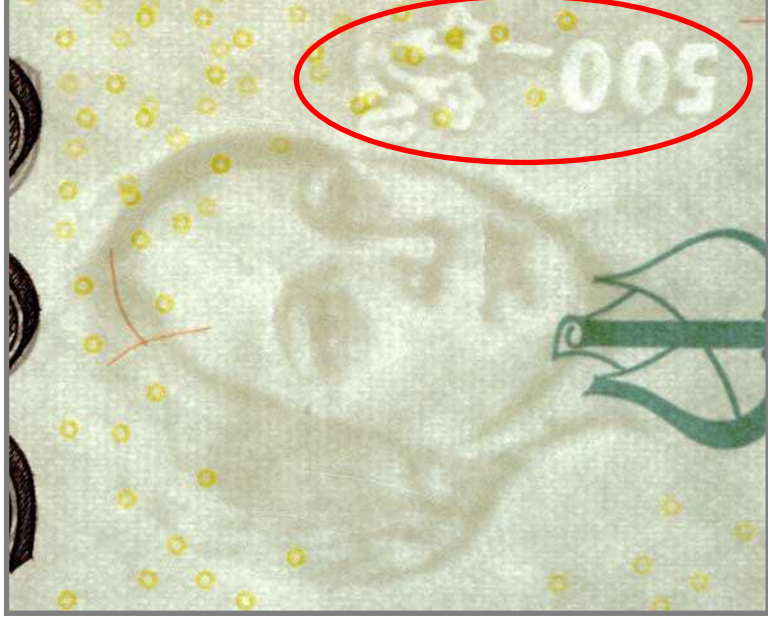
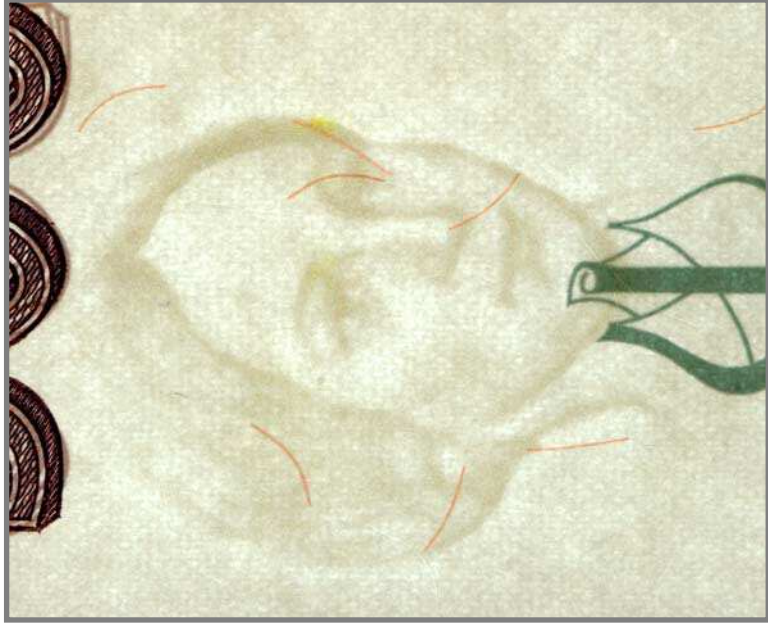
7 skrytý obrazec

8 iridiscenční pruh

9 ochranný proužek

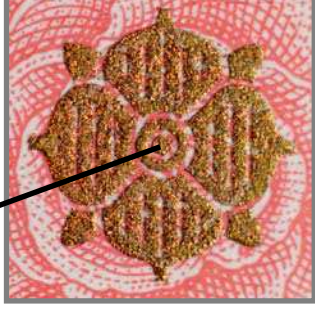
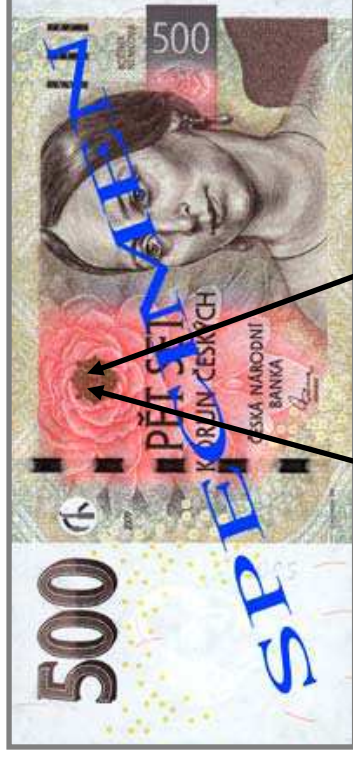
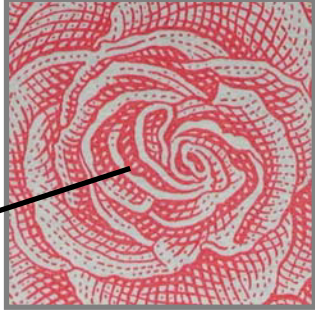
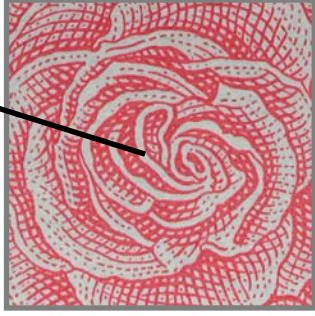
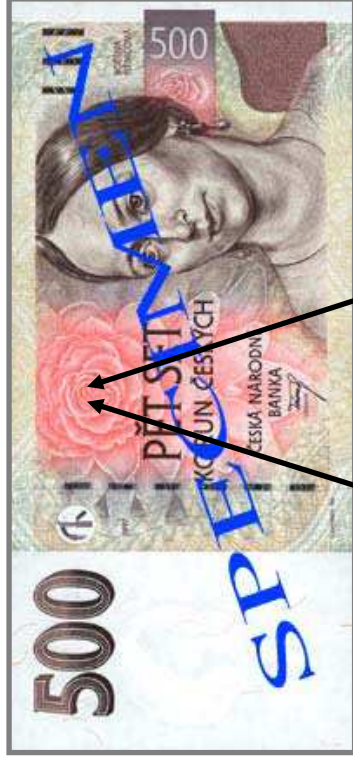
Vodoznak

- doplnění vodoznaku tvořeného portrétem Boženy Němcové negativním (běločárým) číslem 500 a trojicí květů

Opticky proměnlivá barva

- Doplnění ochranných prvků o opticky proměnlivou barvu – stylizovaný květ čtyřlístě růže, který se v závislosti na úhlu dopadu světla mění z barvy zlaté do barvy zelené

Ochranný proužek

- nahrazení ochranného proužku šířky 1,4 mm s opakujícím se negativním mikrotextem s nominální hodnotou 500 Kč ochranným proužkem šířky 3 mm s opakujícím se šrafovaným negativním mikrotextem s logem ČNB a nominální hodnotou 500 Kč

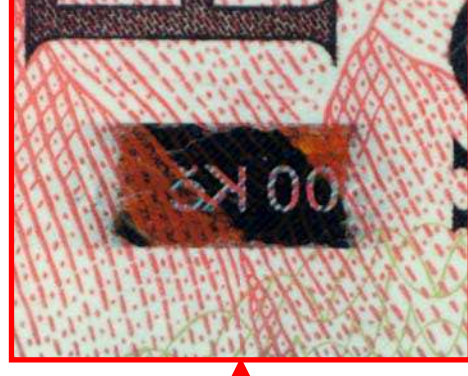
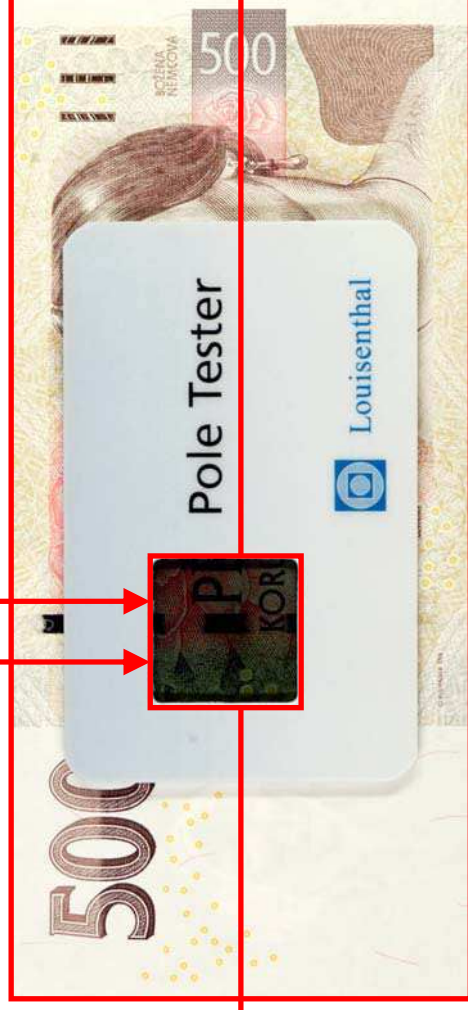
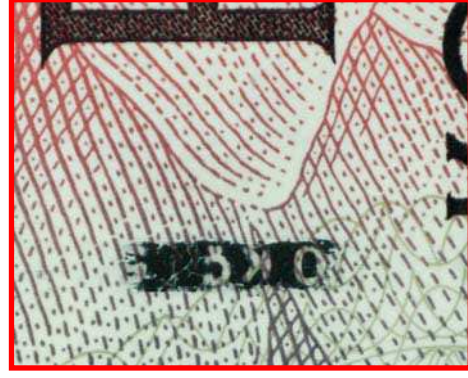
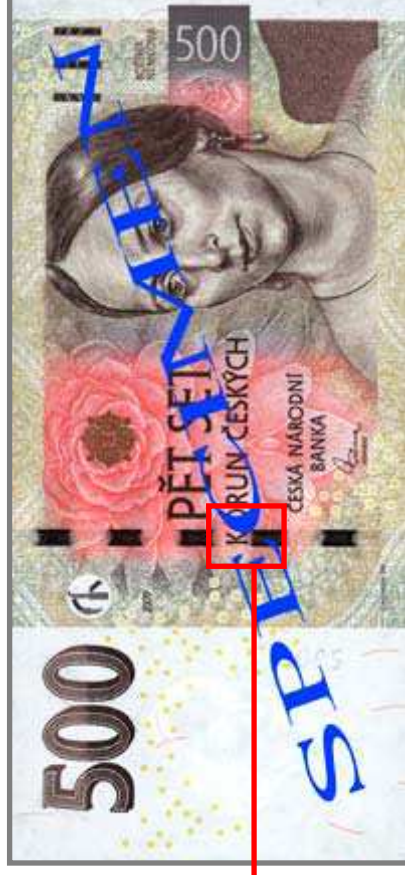
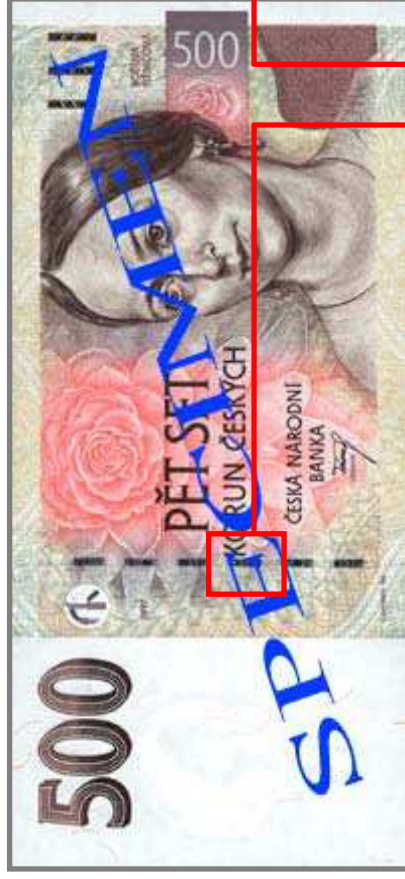
Ochranný proužek - pokračování

- nahrazení ochranného proužku kovově lesklé stříbrné barvy, která se v závislosti na úhlu dopadu světla nemění, ochranným proužkem s kovově lesklou barvou, která se v závislosti na úhlu dopadu světla mění z hnědofialové na zelenou

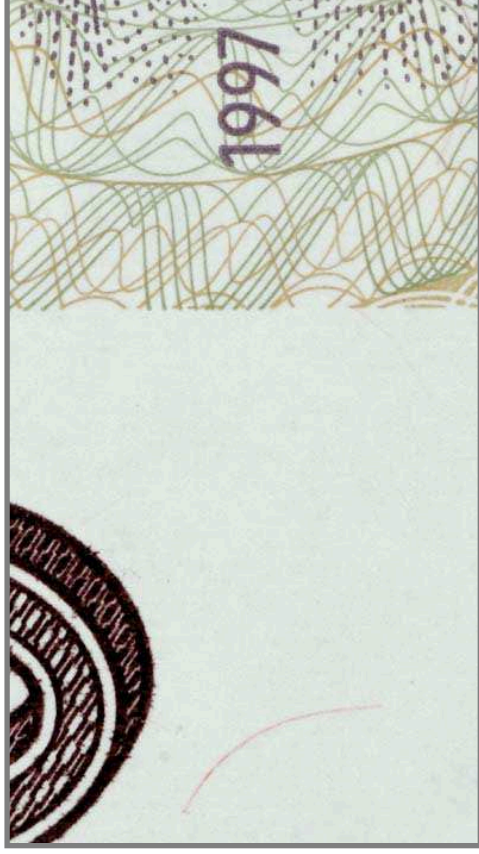
Ochranný proužek - pokračování

- po přiložení POLE testeru se na ochranném proužku projeví efekt POLE prvku v podobě šrafování světlejšími a tmavšími částmi ve tvaru kosodélníků

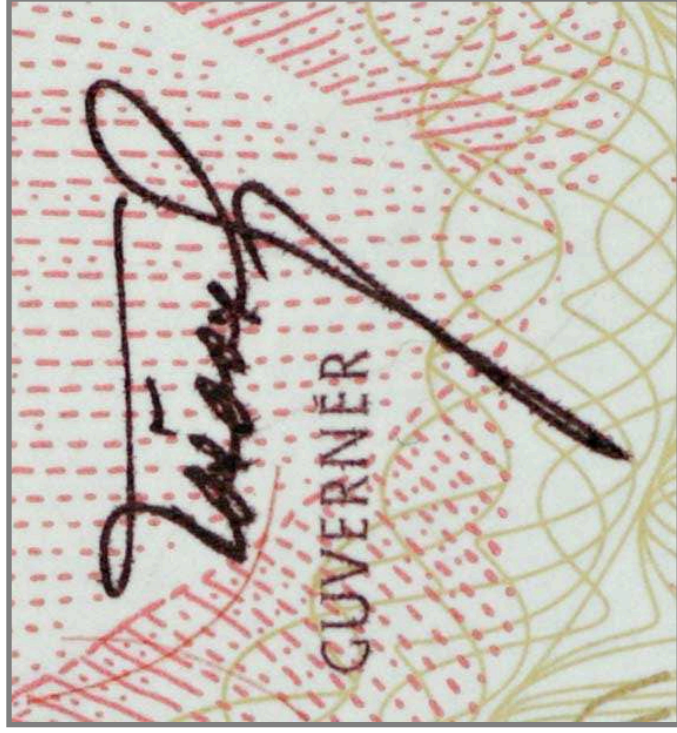
Úpravy designu

- méně výrazné i výraznější změny v designu bankovek, např. doplnění žlutých kroužků na nepotíštěných okrajích (kuponech) a v některých částech tiskového obrazce

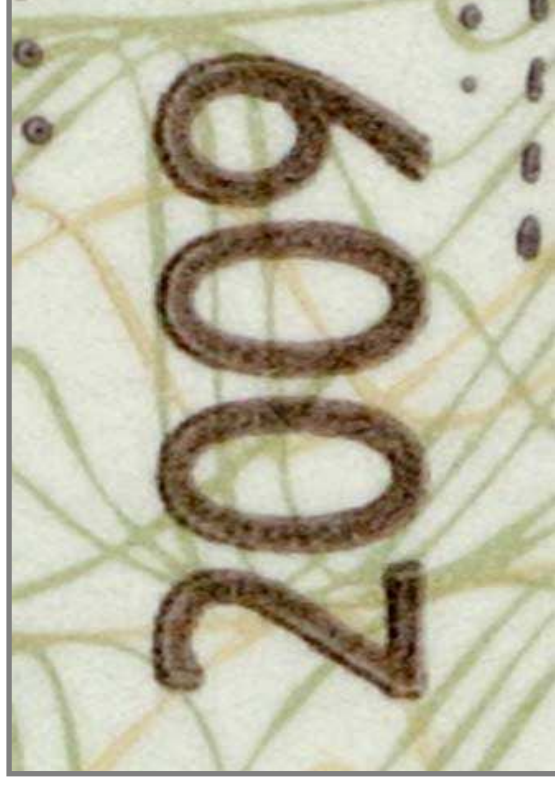
Další změny

- nahrazení podpisu bývalého guvernéra České národní banky „Tošovský“ podpisem současného guvernéra „Tůma“ a jeho převod do jiné tiskové techniky (z tisku z hloubky do tisku s plochy)

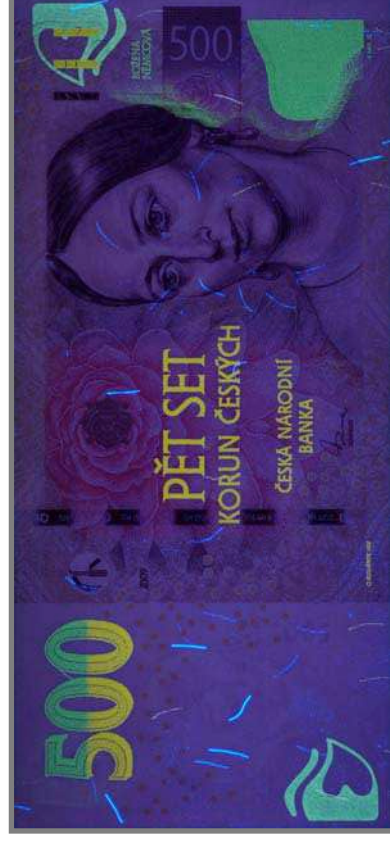
Další změny - pokračování

- nahrazení letopočtu 1995 a 1997 označujících vzor bankovky letopočtem 2009

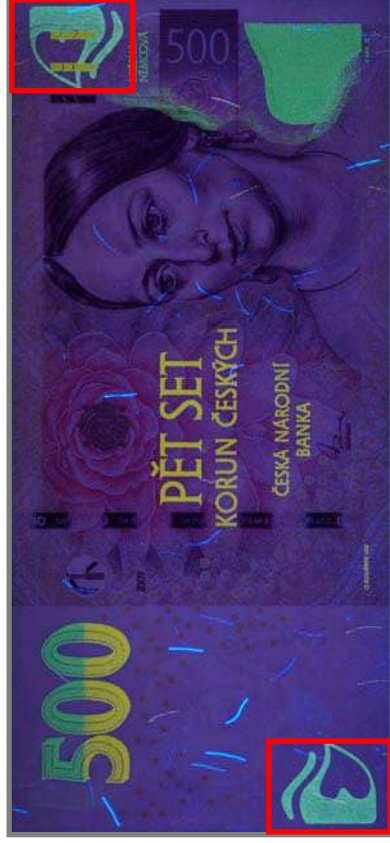
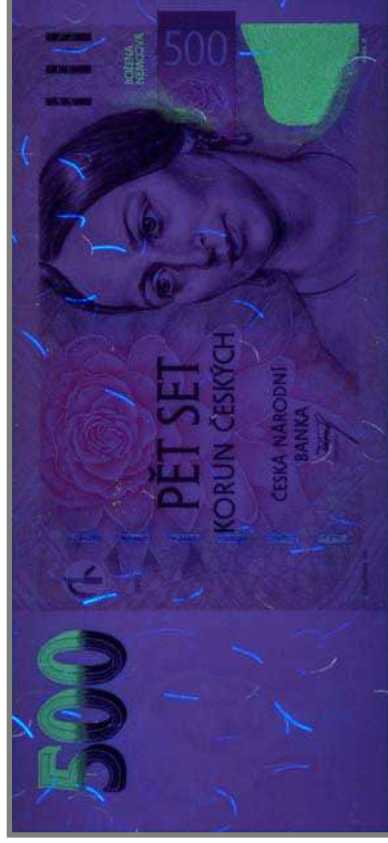
Další změny - pokračování

- doplnění ochrany v ultrafialové oblasti – 2 barvy (jedna pod ultrafialovým světlem **zelená**, druhá pod ultrafialovým světlem **žlutá**)

Další změny - pokračování

- v levé dolní a pravé horní části líce i rubu doplnění ornamentů, které září pod ultrafialovým světlem zelenou barvou (ornamenty připomínají srdce)
- vodorovné číslování září pod ultrafialovým světlem zelenou barvou

- **Bankocedule Vídeňské městské banky z první emise papírových platidel na našem území z roku 1762** (tzv. formulář – vzor z právního předpisu o jejích vydání). Ruční tisk s výšky na ručním papíře.
- Nejstarší papírová platidla byla tištěna jednoduchou technikou a odpovídala dobové typografické knižní úpravě.
- Ochrannými prvky byl jednoduchý vodoznak, případně suchá pečeť (plastický obrazec vylisovaný do papíru v suchém stavu).

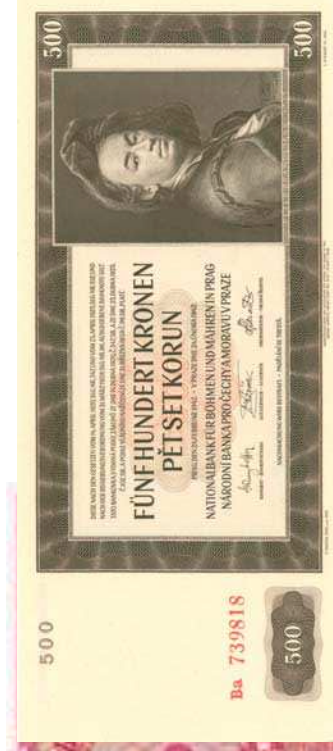

- bankovka 500,- má za sebou dlouhou historii

- **První československé papírové platidlo hodnoty 500** – státovka 500 Kč vzoru 1919 – podle návrhu Alfonse Muchy graficky zpracovala Tiskárna cenných papírů Rakousko-uherské banky ve Vídni, tisk Česká grafická Unie, Praha (tisk s výšky, papír s jednoduchým průběžným vodoznakem). Byla předčasně stažena z oběhu pro velký rozsah padělání v rakouském Wetzelzdorfu u Grazu (Štýrského Hradce).

- **Celkem** bylo na našem území v letech 1919-1992 platných 8 základních typů státovek, bankovek a poukázek hodnoty 500. Vzory 1923 a 1929 byly tištěny z technických důvodů (ochrana proti padělání, kterou nemohly zajistit české průmyslové tiskárny) v American Bank Note Company v New Yorku. V důsledku válečných okolností pak byl vzor 1944 tištěn v sovětské státní tiskárně Goznak a vzor 1945 v britské obchodní ceninové tiskárně Bradbury, Wilkinson & Co.

- **Poslední československou bankovkou** hodnoty 500 Kčs byl vzor 1973 s motivem Slovenského národního povstání. Platila v letech 1973-1993, okolkovaná byla vyměnitelná až do května 1994. V důsledku zdržování vydání hodnoty 1 000 Kčs (o téměř 10 let) se jí vyrobilo velké množství a vznikly tak vysoké zásoby, takže se naposledy vyráběla v roce 1985 (ostatní hodnoty až do konce roku 1992).

- **Poslední československou bankovkou** hodnoty 500 Kčs měl být vzor 1990 s motivem ženy ze Slovenského národního povstání. Tato bankovka měla také uzavřít tzv. emisi Albína Brunovského. Po společenských změnách v roce 1989 však byla její příprava zastavena a k realizaci již nedošlo.

- **Současná emise bankovek** byla připravována od roku 1991 původně jako nová emise československá – hodnota 500 Kčs měla nést slovenský motiv – Ľudovít Štúr a Bratislava. Od této hodnoty stačil autor Oldřich Kulháněk vypracovat jen skicu.

- Originální návrh lící strany bankovky 500 Kč od Oldřicha Kulhánka. První vzor 1993 musel být z kapacitních důvodů tištěn v zahraničí – v obchodní ceninové tiskárně Thomas De La Rue ve Velké Británii. V roce 1995 přešel tisk do Státní tiskárny cenin v Praze. Z toho vyplynuly některé designérské úpravy.

- péče o peněžní oběh a zajištění jeho bezpečnosti je jednou z hlavních, zákonem definovaných, priorit ČNB
- proto ČNB kontinuálně vyvíjí a implementuje ochranné prvky českých bankovek
- nové ochranné prvky bankovek 500 Kč, 1000 Kč a 2000 Kč patří ke světové špičce
- do současné doby jsme zaznamenali minimum padělků nové emise 1000 Kč (4 kusy) a nové emise 2000 Kč (25 kusů), stupeň nebezpečnosti 4 – méně zdařilé, ochranné prvky nebyly napodobovány)
- existující padělky bankovek Kč jsou oproti padělkům světových měn většinou méně zdařilé a snadněji rozpoznatelné
- ČNB bude nadále zlepšovat úroveň i u ostatních nominálů

Děkuji za pozornost

Upozornění

Zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance,

§46c

Správní delikty při reprodukci
symbolů peněz a jejich
napodobenin

1. Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že při reprodukci symbolů peněz a jejich napodobenin zhotoví reprodukci bankovky, mince, platebního prostředku nebo cenného papíru, znějících na koruny české nebo cizí měnu anebo zhotoví, prodá, doveze nebo rozšiřuje za účelem prodeje nebo pro jiné obchodní účely předmět úpravou je napodobující v rozporu s § 20 nebo přímo použitelným právním předpisem Evropských společenství 11b).
2. Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 500 000 Kč.

Vyhláška č. 553/2006 Sb., ze dne 30. listopadu 2006

o podmínkách, za kterých lze reprodukovat bankovky, mince, šeky, cenné papíry a platební

karty a vyrábět předměty, které je úpravou napodobují

§ 2

- (1) Vyrábět hmotné reprodukcce platných bankovek a bankovek, které mohou být za platné vyměněny, (dále jen „bankovky“) a vyrábět předměty, které bankovky úpravou napodobují, (dále jen „napodobeniny bankovek“) lze, jde-li o:
- a) jednostranné reprodukcce bankovek a napodobeniny bankovek, jejichž délka při zachování poměru stran činí nejvýše 75 % délky a šířky bankovky nebo nejméně 125 % délky a šířky bankovky,
 - b) oboustranné reprodukcce bankovek a napodobeniny bankovek, jejichž délka při zachování poměru stran činí nejvýše 50 % délky a šířky bankovky nebo nejméně 200 % délky a šířky bankovky,
 - c) jednostranné reprodukcce bankovek a napodobeniny částí bankovek nepřesahující 33 % plochy bankovky tak, aby z jednotlivých částí nebylo možné složit bankovku celou,
 - d) jednostranné reprodukcce bankovek a napodobeniny bankovek, na kterých delší a kratší strana svírají úhel o 20 stupňů větší nebo menší než 90 stupňů,
 - e) reprodukcce bankovek a napodobeniny bankovek z materiálu nezaměnitelného s materiálem, z něhož je bankovka vyrobena,
 - f) reprodukcce jednotlivých grafických prvků bankovek, pokud není tento grafický prvek zobrazen na pozadí připomínajícím bankovku.
- (2) Vyrábět nehmotné reprodukcce bankovek a napodobeniny bankovek lze, jestliže mají při zachování velikosti bankovky rozlišení nejvýše 72 obrazových bodů na palec a jsou opatřeny úhlopříčně ve vrstvě neoddělitelné od zobrazení bankovky nápisem „Specimen“ provedeným neprůhlednou barvou o délce nejméně 75 % delší strany bankovky a výšce nejméně 15 % kratší strany bankovky nebo jiným nápisem shodných rozměrů s obdobným významem.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Bankomat

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_16

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Na jakém principu funguje bankomat, jak s ním zacházet a nepřijít o své peníze.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bankomat

Poskytované služby

Výběr hotovosti

Příkazy k úhradě (čtečka čárového kódu pro SIPO a ČEZ)

Dobíjení O2, VODAFONE, T-MOBILE

Bonus program

Aktivace karty

Změna PIN

Zůstatek pro použití karty

Prodej služeb

Osobní menu

Limity karty

Typy bank a jejich bankomatů

Práce s Internetem

www.google.cz

Jak obsluhovat bankomat: zásady ochrany karty a PINU.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Platební karty

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_17

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jaké jsou druhy platebních karet. Může je mít dnes žák?

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Platební karty

Vysvětlete typy karet:

Debetní karta je platební karta přímo spojená s bankovním účtem majitele.

Umožňuje provádět finanční operace (výběr peněz v hotovosti, bezhotovostní platby v maloobchodní síti nebo na internetu, atd.), pokud je na účtu, ke kterému byla karta vydána, dostatek peněz.

K zúčtování dochází většinou ihned po provedené transakci (on-line), nebo v rozmezí několika dnů (off-line), přičemž banka částku odečte přímo z účtu klienta.

Pokud je možno čerpat finance do kontokorentu, může se debetní karta zachovat do určité míry jako karta kreditní – umožní držiteli čerpat finance do výše povoleného kontokorentu.

Debetní karta s povoleným kontokorentem má vliv na vaši bonitu u bank.

Zdroj: http://cs.wikipedia.org/wiki/Debetn%C3%AD_karta

Kreditní karta:

Na první pohled není mezi kreditní a debetní kartou žádný rozdíl.

Na pohled druhý zjistíte, že zatímco debetní karta Vám umožní čerpat finanční prostředky pouze do výše zůstatku na Vašem účtu.

Kreditní karta Vám umožní jít do mínusu.

Kreditní karta je ale vždy vázána na samostatný účet a použitím kreditní karty vlastně čerpáte úvěr, proto je na kreditní kartě i nastaven limit – úvěrový rámec. Půjčené peníze bance musíte následně vrátit.

Pokud se Vám dluh podaří zaplatit v takzvaném bezúročném období (obvykle od 40 do 70 dnů), neplatíte nic víc, než kolik jste si půjčili.

Když se Vám to ale nepodaří, začne se k půjčeným penězům přičítat úrok a ten bývá u kreditních karet poměrně vysoký.

Zřízení **kreditní karty** je tedy dobré vždy zvážit - pokud máte dobrou platební schopnost a dluh splatíte vždy včas, je to velice výhodné řešení. V opačném případě byste ale mohli výrazně přeplácat na úrocích.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zdroj: <http://www.usetreno.cz/kreditni-karty/>

Najděte na internetu dvě banky. Dále najděte platební karty, které vydávají. Výsledky uložte do souboru platební karty.docx.

Název banky:

Název karty:

Možnosti karty:

podmínky používání:

Platba kartou

Tradiční platební karta, která vznikla v padesátých letech, se stále vyvíjí. Nyní existuje několik typů „plastových kartiček“ a jsou mezi nimi důležité rozdíly.

Symboly a informace

Na přední straně karty se nachází:

1. logo banky, která kartu vydala,
2. čip EMV,
3. hologram,
4. číslo platební karty,
5. logo firmy, která kartu vyrábí,
6. datum ukončení platnosti karty,
7. jméno majitele karty.

Na zadní straně karty se nachází:

1. magnetický proužek,
2. proužek s podpisem majitele,
3. bezpečnostní kód karty.

Typy platebních karet

- **Debetní karta** – umožňuje majiteli platit pouze tehdy, pokud má v době platby na účtu dostatek peněz. Proto je to spíše způsob platby než nástroj na půjčení peněz.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- **Kreditní karta** – karta, která majiteli umožňuje, aby nakupoval nebo platil, i když nemá na kontě v momentě platby dostatek peněz. Peníze budou vyúčtovány v den, který je určen ve smlouvě (obvykle konec měsíce).
 - o Vydána bankami.
 - o Vydána bankami ve spolupráci s nějakou společností, **klubem**, institucí atd. Mechanismus je stejný, ale má dvě zvláštnosti:
 - Poplatek, který banka účtuje prodejci, je rozdělen mezi banku a jejího partnera.
 - Vlastníci, kteří kartu používají, propagují společnost/klub, který si vybrali.
 - o Vydána obchodníkem/obchodním domem – Její použití je omezeno na obchody dotyčné společnosti. Někdy nabízejí navíc slevy nebo bonusy (např. zasílání katalogu, malé dárky k nákupům).

Kreditní i debetní karty obvykle umožňují majitel výběr peněz z bankomatu.

- **Virtuální platební karta** – vydávána některými bankami, státními institucemi nebo jinými společnostmi, aby se zabránilo podvodům při použití na internetu – předplacená kreditní karta (není plastová), která umožňuje nákup do částky, která je na ní nabitá. Někdy má velmi krátkou dobu použití.

Jak používat platební karty na internetu

Technické a právní rady:

- Na liště prohlížeče musí být symbol zamknutého zámku.
- URL adresa na horní liště prohlížeče musí začínat „https“ a ne „http“.
- Je důležité číst a potvrdit podmínky ochrany soukromí webových stránek, jejichž prostřednictvím je transakce prováděna.
- Přečtěte si pozorně smlouvu o vydání platební karty, **abyste znali** svá práva a odpovědnost, která by vyplynula z neoprávněného použití vaší platební karty.
- Kontrolujte každý měsíc výpis plateb kartou, abyste si ověřili, že všechny platby jsou správné.
- Při platbě poskytněte jméno nakupující osoby (a další potřebné informace).
- Při platbě poskytněte jméno majitele karty, který bude platit (není vždy stejný, např. rodiče platí za děti).
- Udejte číslo karty a datum konce platnosti.
- Navíc mohou být pro zvýšení bezpečnosti požadovány další dva údaje:
 - o bezpečnostní číslo ze zadní strany karty;
 - o před ukončením transakce vás může stránka požádat o číslo na mobilní telefon. Následně pošle na váš telefon kód, kterým transakci potvrdíte. Tento systém snižuje možnost podvodu.

Kde mohu kartu používat?

Kartu můžete používat v každém podniku, který přijímá platby kartou. Důležité je vystavené logo společnosti, která karty vydává, ne nutně vaší banky. Můžete jí použít v mnoha obchodech, restauracích atd. na celém světě, bez ohledu na to, že ji vydala tuzemská banka.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

V případě problémů/reklamací

- v ČR – obraťte se nejprve na [svou banku](#), pokud ta nepomůže, zkuste na pomoc [finančního arbitra](#);
- v zahraničí – pokud byste měli problémy s transakcemi uskutečněnými v cizí zemi, obraťte se nejprve na svou banku, a pokud ta nepomůže, obraťte se na národní instituci pro mimosoudní vyrovnaní sporů v oblasti finančních služeb, která je součástí spolupracující sítě institucí FIN-NET.

Webové odkazy na související texty a stránky:

- MasterCard [Desatero bezpečnosti používání platebních karet](#)
- finance.cz [o platebních a kreditních kartách](#)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Formy přímého bankovníctví

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_18

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Internet není jen na hry. Bude se Vám hodit a ušetří Vám čas. Ale musíte si dát pozor na bezpečnost při přístupu na svůj bankovní účet prostřednictvím přímého bankovníctví.

Zdroje:

www.google.cz

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Formy přímého bankovníctví

Rozdělte třídu do skupin. Každá skupina vyhledá základní znaky služby, dále výhoda a nevýhody následujících typů přímého bankovníctví:

mobilní bankovníctví

internetové bankovníctví

home banking

Přímé bankovníctví

Příchod nových technologií změnil vztah mezi bankami a **jejich klienty** a navíc umožnil urychlení vývoje nových produktů a služeb. Klienti by si však při používání internetového bankovníctví měli dávat pozor na některé důležité změny a úskalí těchto služeb.

Přímé bankovníctví

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Internetové finanční služby

Prakticky všechny transakce, které lze vyřídit na pobočce banky, je možné uskutečnit také na dálku, telefonicky nebo přes internet.

Nejčastěji lze tímto způsobem uskutečnit následující transakce:

- založení a zrušení bankovního účtu,
- správa bankovního účtu: výběr peněz, zaplacení účtů, převod peněz atd.,
- žádost o informace a formální potvrzení finančních transakcí a plateb s nimi spojených,
- žádost o informace a formální potvrzení investičních transakcí až do doby jejich splatnosti nebo předpokládaného splacení,
- správa všech investičních a finančních aktiv,
- žádost o vydání kreditní/debetní karty (nebo výběr peněz z této karty),
- žádost o informace nebo sjednání smlouvy na pojištění všeho druhu,
- správa jakékoliv další bankovní transakce, např. žádost o cizí měnu, změnu kontaktních údajů, změnu hesla atd.

Hlavní znaky služby „dobrého“ internetového bankovníctví

- Pro uskutečnění jakékoliv transakce není třeba, aby klient navštívil kamennou pobočku, vše lze provést přes webové stránky nebo e-mailem (nebo alespoň telefonicky či klasickou poštou). Klient internetového bankovníctví tak nemusí brát v úvahu vzdálenost bankovní pobočky.
- Klient má k **dispozici informace** o nákladech na bankovní služby.
- Klient si může být jist, že jeho dotazy a žádosti budou rychle a kvalitně zodpovězeny. Sekce nejčastěji položených otázek (FAQ) je výhodou.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Přístup k internetovým službám musí být snadno pochopitelný pro všechny klienty. Nemělo by být nutné rozumět technické stránce procesu. Navíc se musí brát v úvahu klienti, kteří nemají vysokorychlostní připojení k internetu: stránky se proto musí rychle stahovat.
- Musí být jednoduché vykonat všechny operace. Vždy musí být k dispozici jasné informace. Klient musí např. znát všechny poplatky a provize účtované za provedené operace a musí mít možnost operace potvrdit nebo zrušit před definitivním uskutečněním.
- Nezbytně nutná je bezpečnost služeb. Správa, transakce a žádosti o informace musí být prováděny na zabezpečených stránkách.
- Služba musí být pro klienta finančně výhodná. Poměr mezi výdaji a získanými službami musí být vyvážený.

Hlavní doporučení pro operace přímého elektronického bankovníctví

- Ujistěte se, že banka skutečně existuje: musí být schválena národním regulačním orgánem.
- Smlouvy si před podepsáním opravdu pozorně přečtěte.
- Hesla, klientská čísla a identifikační kódy uchovávejte na bezpečném místě.
- Jakmile obdržíte heslo a kód od banky, změňte je na jiné, snadněji zapamatovatelné - ale jen pro vás. Nepoužívejte hesla, která se dají lehce uhodnout cizí osobou, např. datum narození.
- Nikdy nedávejte svá hesla, klíče nebo kódy žádné jiné osobě (dokonce ani zaměstnancům banky). Bylo zaznamenáno mnoho podvodných pokusů o krádež důvěrných dat (známých jako „phishing“), které lze často jen těžko odlišit od skutečné komunikace s bankou. Nejčastěji používané antivirové programy mají proti phishingu ochranu, a proto je vhodné ji mít zapnutou, aby se riziko snížilo.
- Pokud jste připojeni na veřejnosti, ujistěte se, že nikdo nevidí váš kód nebo heslo, když se zapisujete na stránky banky.
- Při použití sdíleného počítače se ujistěte, že je v internetovém prohlížeči při zadávání údajů vypnutá funkce zapamatování hesla.
- Nikdy nepoužívejte osobní nebo důvěrná data v prostředí, které nelze jednoznačně hodnotit jako bezpečné. Ujistěte se, že internetová adresa v navigačním panelu začíná písmeny „https“ a že se na liště prohlížeče objeví symbol zamknutého zámku.
- Když opouštíte webovou stránku internetového bankovníctví, měli byste vždy použít možnost okamžitého odpojení.

Tato doporučení jsou velice důležitá. Na internetu se objevuje mnoho podvodů a pokud nejste pozorní, tak jsou rizika vysoká – v sázce jsou vaše peníze, úvěry, dluhy a pověst.

Banka „za hranicemi“

- Můžete si založit bankovní účet v jakékoliv zemi EU a provádět převody peněz na tento účet nebo z něj. Přesto je třeba brát v úvahu, že požadavky na založení a správu účtu jsou v jednotlivých zemích různé. EU ale přijala některá společná pravidla, a proto podléhá přeshraniční platební styk v eurech stejným poplatkům jako odpovídající vnitrostátní platební styk v eurech.
- Při problémech se zahraničními bankami se můžete opřít o existující národní orgány, které se zabývají stížnostmi na finanční služby. Ty jsou spojeny v mezinárodní síť spolupracujících institucí pro mimosoudní vyrovnaní sporů (FIN-NET).

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Webové odkazy na související texty a stránky:

- zásady bezpečnosti při přímém bankovníctví na stránkách jednotlivých bank, např. [Raiffeisenbank](#) nebo [Komerční banka](#)
- FinančníVzdělávání.cz o [přímém bankovníctví](#)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Jak zaplatím na poště

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_19

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Vše vyvíjí a pošta nejvíce. Dnes se dozvíme, jak zaplatíme na poště ještě postaru – poštovní poukázkou.

Zdroje:

<http://www.ceskaposta.cz/cz/sluzby/default.php>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

SIPO: výhody a nevýhody

zdroj:

<http://www.ceskaposta.cz/cz/sluzby/default.php>

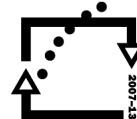
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Hra na pojišťovnu

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_20

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Život jako riziko. Je nutné se pojistit?. Hra přibližuje reálný život. Někomu se nic nepříhoda a nemusí se pojistit. Někdo naopak ano.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hra na pojišťovnu

Žáci mají pochopit, jak funguje pojištění.

Jeden žák bude fungovat jako pojišťovna.

Ostatní se rozdělí do dvou skupin.

pojištěná skupina		nepojištěná skupina	
dům	200	dům	0
osoba	250	osoba	0
nemoc	160	nemoc	0
cestovní			
odpovědnosti			
úrazové			
životní			

Učitel žákům bude vydávat peníze – část měsíční mzdy.

Skupiny zaplatí nebo nezaplatí pojištění. Pomocí hrací kostky generujeme vznik pojistné události:

1-3 není pojistná událost

4-6 je pojistná událost

4 – dům

5 – úraz

6 – nemoc

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hra se hraje několik kol. Vyhodnocení se provede po určité době a vývoji pojistných událostí.

Pojištění

Princip pojištění je jednoduchý. Mnoho lidí spolu sdílí riziko něčeho, co se nemusí stát. Platíte poplatky pojišťovně, abyste měli nárok na náhradu, když se něco špatného stane, např. pokud se vám něco ztratí, pokud zraníte sebe nebo jiné lidi nebo pokud se vám při cestování stane nehoda.

Co je pojištění?

Princip pojištění je takový, že sdílíte s ostatními riziko vážné nehody, která se stává jen zřídka.

- Pojistná smlouva s pojišťovnou pokrývá všechny ekonomické dopady něčeho nepříjemného nebo nečekaného, co může postihnout vás, vaše příbuzné, váš dům nebo majetek.
- Podrobnější výklad o riziku viz [Riziko](#).

Sociální a zdravotní pojištění a zákonné pojištění zaměstnavatele

Sociální a zdravotní pojištění pokrývá základní potřeby v případě nemoci, ztráty zaměstnání nebo stárí; zaměstnavatel by se o vás měl postarat v případě pracovního úrazu.

- Občané členských zemí EU, zemí EHS nebo Švýcarska mají přístup ke zdravotní péči ve všech těchto zemích, pokud předloží Evropskou kartu zdravotního pojištění. Národní zdravotní pojišťovna musí tuto kartu na požádání vydat.
- Ve všech zemích EU pokrývá veřejné zdravotní pojištění, které se obvykle platí z daní, všechny nebo většinu výdajů za zdravotní ošetření a část z příjmů, o které nemocný přijde.
- Zaměstnavatelé ze zákona platí pojištění pro případ pracovního úrazu.
- Zaměstnavatelé zpravidla přispívají i na doplňkové pojištění, jako je penzijní připojištění.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Pokud se vám zdají sociální pojištění a příspěvky zaměstnavatele nedostatečné, můžete si sjednat vlastní připojištění.
- Veřejné dávky v nezaměstnanosti nabízí nezaměstnaným kompenzaci příjmů.
- Většina Evropanů má v určitém věku nárok na veřejný důchod.

Existuje však mnoho dalších rizik, která je třeba pokrýt pojistkou:

- Vlastníci domů musí pojistit své domy pro případ požáru, vloupání nebo jiných vážných nehod. Tomuto pojištění se říká **pojištění nemovitosti**.
- Je velmi nákladné nahradit ztracený nábytek, oblečení, elektroniku a vybavení domácnosti. Taková rizika pokrývá **pojištění domácnosti**.
- Pokud někam cestujete, může se vám hodit **cestovní pojištění**, které pokrývá náklady v případě ztráty věcí nebo jiné nehody, jež vás může při cestování potkat.
- Můžete mít zájem i o **pojištění motorových vozidel**, domácích mazlíčků a sportovního vybavení, pokud pro vás představují důležitou hodnotu.
- **Pojištění odpovědnosti** pokrývá náklady na škodu, kterou způsobíte jiným lidem. Některé druhy pojištění mohou být **ze zákona povinné**, např. pojištění odpovědnosti z provozu vozidla pro vlastníky vozidel.

Co je nutné pojistit a co nelze pojistit? Které druhy pojištění nepotřebujete?

Pojištění je sjednáno na základě dohody s pojišťovnou, která se nazývá **pojistná smlouva**.

- Než se rozhodnete smlouvu podepsat, je důležité ji dostatečně prostudovat, abyste pochopili, co zajišťuje a co se od vás očekává. *Pojistné podmínky* obsahují podrobný popis toho, co smlouva pokrývá a často také toho, co nepokrývá. Čtete i text napsaný malým písmem.
- Stejně důležité je navštívit více společností a porovnat jejich nabídky. Míra pokrytí pojistných událostí a poplatky se mohou významně lišit.
- Ujistěte se, že pojištění odpovídá vašim potřebám a že nepokrývá položky, které jsou již hrazené státem nebo jinou pojistkou.
- Nebojte se zeptat na radu finančního poradce nebo makléře. Není jednoduché najít nabídku, která vyhovuje vašim potřebám.

Náklady na pojistku závisí na tom, jaká pojistná rizika kryje. Pojištění proti rizikům, která se dějí často, je dražší než pojištění rizik, která se přihodí jen zřídka.

Náklady lze snížit, pokud si zvolíte *pojištění se spoluúčastí*, které pokrývá ekonomické důsledky ztráty, které přesahují určitý limit. To se hodí v případě, že si můžete a chcete platit nižší ztráty sami.

Může pojištění krýt všechna rizika? Potřebujete všechny nabízené druhy pojištění?

Všechno **nelze** pojistit.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Důsledky nějakých nehod jsou tak nepředvídatelné, že je nelze krýt pojistkou, např. rozsáhlé přírodní katastrofy.

Některé nehody lze ze standardní smlouvy vyloučit, abychom snížili náklady. Např. některé sporty jsou často vyloučené nebo je smlouva velmi nákladná, protože nesou vysoké riziko zranění.

- Pojistná smlouva je vždycky dlouhý text, který popisuje, co pojistka kryje a nekryje a za jakých okolností. Text je třeba prostudovat opravdu důkladně, abyste zjistili, jestli pojistka skutečně kryje to, co potřebujete.
- Často je možné pokrýt riziko, které standardní smlouva neobsahuje, pokud zaplatíte dodatečný poplatek.

Pojistné smlouvy často požadují, abyste se svým majetkem nakládali opatrně a odpovědně.

- Pokud např. při odchodu zapomenete zamknout dveře domu, může se vám pojistné plnění při krádeži majetku významně snížit
- Pojistné plnění za nehody způsobené v opilosti může být také sníženo.

Domácnost má obvykle několik pojištění, které kryjí různá rizika.

- Může se stát, že platíte několikrát za pojištění stejného rizika v souvislosti s domem nebo majetkem. Takovému nadměrnému pojištění byste se měli vyhnout, protože dvojí pojištění neznamená, že dostanete dvojí náhradu v případě škody.

Pokud chcete podat stížnost.

- Postup při podání stížnosti je popsán v kapitole [Jak si stěžovat](#).
- Začněte tím, že pojišťovnu požádáte o náhradu.
- Pokud si i potom chcete stěžovat, kontaktujte Českou národní banku jako [dozorový orgán](#).
- Můžete také kontaktovat [FIN-NET](#), síť národních institucí pro mimosoudní vyrovnání finančních sporů v zemích EHS.

Evropské přeshraniční záležitosti

Evropská karta zdravotního pojištění a FIN-NET jsou jediné důležité instituce působící přes hranice jednotlivých států. Pojištění stále funguje hlavně v rámci jednotlivých států. Samozřejmě se v pojištění vyskytují některé aspekty přeshraničního styku, ale ty asi nejsou důležité ve škole, např. je třeba umožnit lepší převoditelnost druhého pilíře důchodového pojištění a je třeba sjednotit pravidla pro pojištění škody v dopravě způsobené třetí stranou. Na obou těchto tématech pracuje Evropská komise. V současné době rozhoduje o plnění pojistné události domácí pojišťovna, i když se škoda stane v zahraničí.

Webové odkazy na související texty a stránky:

- FinanciVzdělávání.cz [o pojišťovnictví](#)
- [Česká národní banka](#)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Má smysl šetřit

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_21

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒ Prezentace ☐ Test ☐ Pokus ☐ Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Pořád stále dokola, má smysl šetřit, když si na to mohu půjčit – seznámení s reálnou hodnotou peněz.

MS EXCEL

Zdroje:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Má smysl šetřit

Vytvoříme v programu MS Excel jednoduchou kalkulačku. První sloupec nazveme měsíc, druhý pak bude sloužit pro ukládanou částku. Do třetího zadáme sumarizační vzorec.

Budeme do naší pokladničky pravidelně ukládat. Zobrazíme si na časové ose, jak celková částka narůstá (graf).

Tabulku rozšíříme o sloupec, kde naspořenou hodnotu navýšíme o úrok 2%, přičítat budeme vždy po měsíci.

Inflace je v ČR průměrně 3%, Jaká bude reálná hodnota 1000 Kč po 25 letech.

Opět vytvoříme tabulku.

Cvičení:

Vytvořte tabulku, ve které si ušetříte na nový mobilní telefon. Své příjmy zdůvodněte.

Tabulka bez zhodnocení částky o úroky

Spoření	
Počet let spoření	
Chci našetřit	
Každý rok	0 Kč
Každý měsíc	0 Kč

Důchod	
Počet let v důchodu	
Výše důchodu za rok	0 Kč
Výše důchodu za měsíc	0 Kč

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Úrok a Inflace

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_22

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak mohu zabránit znehodnocení hodnoty peněz, pokud je budu mít doma v šuplíku.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Úrok a inflace

Úrok

Učitel uvede hodinu otázkami:

Jak využíváte kapesné? Utratíte ho hned?

Šetří někdo ze třídy?

Bavíte se doma s rodiči o spoření? Založili rodiče nebo prarodiče někomu spoření? Pokud ano, proč, jaký typ?

Slyšel někdo o investování? Do čeho se dá investovat?

Finanční matematika

Věřitel je instituce nebo osoba, která peníze někomu půjčuje.

Dlužník je instituce nebo osoba, která peníze půjčuje.

Kapitál čili jistina je částka, kterou má věřitel u dlužníka.

Úvěr je jiné slovní vyjádření pro půjčku.

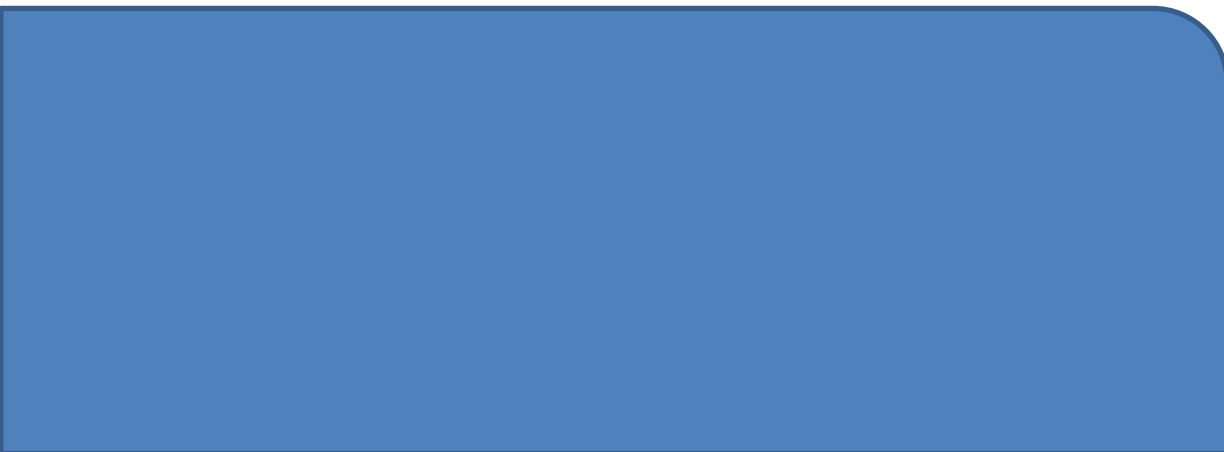
Úrok je částka, kterou získá věřitel od dlužníka jako odměnu za půjčení peněz.

Úroková míra čili **Úroková sazba** je vyjádření poměru úroku a kapitálu v procentech za určité časové období. Obvykle se uvádí úroková míra za 1 rok čili **roční úroková míra**. Proto se také místo roční úroková míra říká a píše většinou stručněji jen **úroková míra**.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příklad

Banka půjčila klientovi na 1 rok 50 000 Kč s úrokovou mírou 14%. Zapůjčený kapitál zúročila jednou, na konci roku. Vypočítáme, kolik korun činí úrok.

Cvičení

Na internetu najdeme spořicí účty a napíšeme je na tabuli.

Inflace: Co inflace a proč vůbec existuje.

video

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/Materialy-k-vyuce-Zdrazuje-se.html>

Cvičení:

Anketa- jak šetřit, abych na tom vydělal?

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Inflace

Inflace je ekonomický jev, který označuje všeobecný růst cenové hladiny. Míra inflace se zpravidla měří pomocí tzv. cenových indexů.

Jak se v ekonomice stanovují ceny?

Abychom to vysvětlili jednoduše, můžeme říct, že ceny jsou výsledkem procesu, ve kterém se nabídka setkává s poptávkou. Stanovování cen si můžeme představit jako velkou aukci, kde jedna strana nabízí produkty a služby a druhá strana je chce koupit. Když prodávající přijme nabídku kupujícího, jsou stanoveny ceny.

Kdy ceny rostou?

- Když je u některých produktů v ekonomice **poptávka větší než nabídka** (např. když pěstitelé hroznů v jižní Evropě oznámí, že jejich úrodu zničil hurikán, výrobci vína pochopí, že bude nedostatek hroznů vzhledem k jejich poptávce, takže ceny obecně porostou.)
- **Výdaje rostou výrobcům.** Např. místní dodavatel energie zvýší ceny elektřiny, a proto místní pekař, který používá elektrické trouby, musí zvýšit ceny pečiva, protože platí vyšší účty za elektřinu a jinak by přišel o peníze a mohl by zbankrotovat.

Jak se ceny měří?

Ceny se obvykle měří pomocí tzv. **indexů spotřebitelských cen (CPI)**. Index spotřebitelských cen si můžeme představit jako obrovský koš zboží, které „průměrný“ spotřebitel nebo rodina pravidelně kupuje.

Obsah tohoto koše je v EU harmonizován, což znamená, že všechny členské státy používají k výpočtu indexu stejné statistické metody. Vždy měsíčně vypočítá statistický úřad v každé zemi obecnou úroveň cen a porovná tyto ceny s minulými měsíci, aby zjistil, jestli ceny stouply nebo klesly.

Kdo používá index spotřebitelských cen?

- **Vláda a zaměstnavatelé** – informace se používají k valorizaci platů, důchodů, sociálních dávek atd.
- **Smluvní strany** (nájemní a jiné smlouvy) – vytváří se dodatky ke smlouvám, aby se zajistila revize smluvní částky v závislosti na míře inflace.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Definice inflace

Inflace je **obecný růst cen v ekonomice během určité časové periody**. Slovo „obecný“ je velmi důležité. Nemluvíme o **inflaci**, pokud vzroste cena pouze jednoho nebo dvou produktů. Inflace znamená to, že roste cena všeho zboží zahrnutého do obrovského nákupního koše.

Při inflaci ztrácí peníze svou hodnotu. Cesta autobusem stála před měsícem 2 €, ale cena benzínu stoupla a poskytovatel hromadné dopravy náležitě zvýšil cenu – stejná cesta teď stojí 2,2 € – mluvíme o 10% růstu ceny, což přispívá k inflaci.

Kdo trpí inflací?

- **Spotřebitelé** – je **těžší porovnávat ceny** a učinit informované rozhodnutí, když ceny stoupají.
- **Výrobci** – **plánování investic** a výpočet určité míry zisku z jednotlivých projektů není jednoduché, když se ceny neočekávaně mění. Inflace snižuje míru zisku.
- **Střadatelé** – při inflaci **úspory ztrácí svou hodnotu**.

Kdo při inflaci získává?

- **Dlužníci** (lidé, kteří dluží peníze) – inflace obvykle vede k nižší úrokové sazbě a to znamená nižší náklady pro dlužníka.

Stabilita cen

Jednou z hlavních funkcí peněz je uchovávat hodnotu. Aby lidé nepřestávali důvěřovat penězům, je třeba udržet stabilní úroveň cen. To znamená, že by si peníze měly po celou dobu uchovat svou hodnotu.

Stabilita cen podporuje ekonomický růst a zaměstnanost – viz oddíl „Kdo trpí inflací.“ Proto je jedním z hlavních cílů Eurosystemu udržovat stabilní ceny v celé eurozóně. **Stabilita** je definována jako maximálně 2% růst indexu spotřebitelských cen za rok.

Webové odkazy na související texty a stránky:

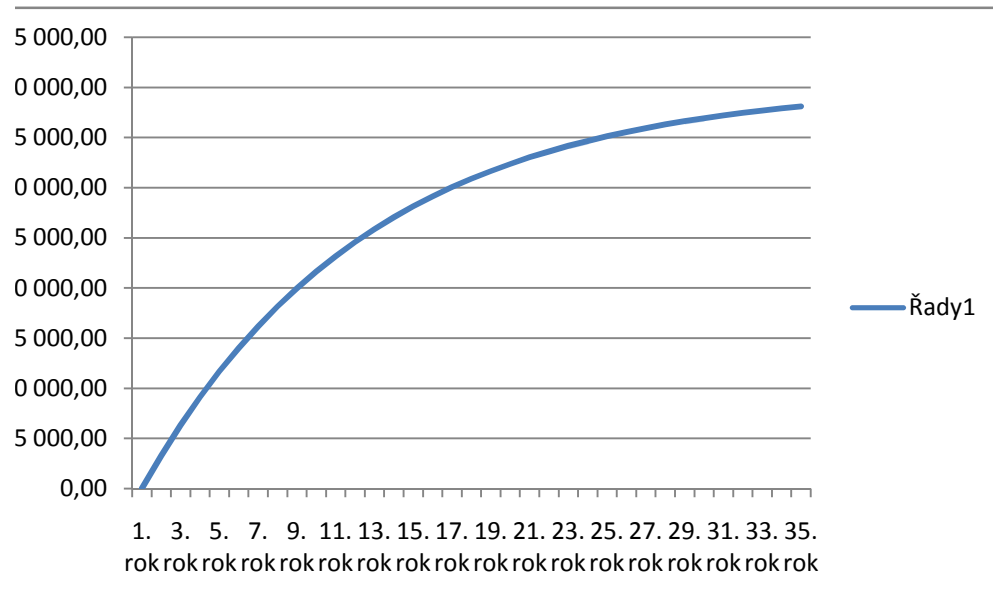
- [Vzdělávací materiály Evropské centrální banky](#)
- [Český statistický úřad o inflaci](#)

[illegible]

4!
4!
3!
3!
2!
2!
1!
1!
!

+ ÚROKY	DAŇ	PO ZHODNOCEN Í	Průměrná meziroční míra inflace v roce 2011	ZŮSTATEK PO ODEČTU INFLACE	ROZDÍL ČINÍ
72,00	10,80	3 661,20	1,90	3 295,08	366,12
137,90	20,69	7 032,98	1,90	6 329,68	703,30
198,59	29,79	10 128,28	1,90	9 115,45	1 012,83
254,31	38,15	12 969,76	1,90	11 672,78	1 296,98
305,46	45,82	15 578,24	1,90	14 020,41	1 557,82
352,41	52,86	17 972,82	1,90	16 175,54	1 797,28
395,51	59,33	20 171,05	1,90	18 153,95	2 017,11
435,08	65,26	22 189,03	1,90	19 970,12	2 218,90
471,40	70,71	24 041,52	1,90	21 637,37	2 404,15
504,75	75,71	25 742,12	1,90	23 167,91	2 574,21
535,36	80,30	27 303,27	1,90	24 572,94	2 730,33
563,46	84,52	28 736,40	1,90	25 862,76	2 873,64
589,26	88,39	30 052,01	1,90	27 046,81	3 005,20
612,94	91,94	31 259,75	1,90	28 133,77	3 125,97
634,68	95,20	32 368,45	1,90	29 131,60	3 236,84
654,63	98,19	33 386,24	1,90	30 047,61	3 338,62
672,95	100,94	34 320,56	1,90	30 888,51	3 432,06
689,77	103,47	35 178,28	1,90	31 660,45	3 517,83
705,21	105,78	35 965,66	1,90	32 369,09	3 596,57
719,38	107,91	36 688,48	1,90	33 019,63	3 668,85
732,39	109,86	37 352,02	1,90	33 616,82	3 735,20
744,34	111,65	37 961,15	1,90	34 165,04	3 796,12
755,30	113,30	38 520,34	1,90	34 668,31	3 852,03
765,37	114,80	39 033,67	1,90	35 130,31	3 903,37
774,61	116,19	39 504,91	1,90	35 554,42	3 950,49
783,09	117,46	39 937,51	1,90	35 943,76	3 993,75
790,88	118,63	40 334,63	1,90	36 301,17	4 033,46
798,02	119,70	40 699,19	1,90	36 629,27	4 069,92
804,59	120,69	41 033,86	1,90	36 930,47	4 103,39
810,61	121,59	41 341,08	1,90	37 206,97	4 134,11
816,14	122,42	41 623,11	1,90	37 460,80	4 162,31
821,22	123,18	41 882,02	1,90	37 693,82	4 188,20
825,88	123,88	42 119,69	1,90	37 907,72	4 211,97
830,15	124,52	42 337,88	1,90	38 104,09	4 233,79
834,08	125,11	42 538,17	1,90	38 284,35	4 253,82

841,00	126,15	42 890,83	1,90	38 601,75	4 289,08
844,04	126,61	43 045,79	1,90	38 741,21	4 304,58
846,82	127,02	43 188,03	1,90	38 869,23	4 318,80
849,38	127,41	43 318,61	1,90	38 986,75	4 331,86
851,74	127,76	43 438,49	1,90	39 094,64	4 343,85
853,89	128,08	43 548,53	1,90	39 193,68	4 354,85
855,87	128,38	43 649,55	1,90	39 284,60	4 364,96
857,69	128,65	43 742,29	1,90	39 368,06	4 374,23
859,36	128,90	43 827,42	1,90	39 444,68	4 382,74

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Jednoduchý a složený úrok

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_23

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak získat víc. Rozdíly mezi úročením.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jednoduchý a složený úrok

Finanční matematika: Jednoduché úročení

Úroková doba je doba, po kterou se vložený či zapůjčený kapitál **úročí**.

Jednoduché úročení čili jednoduché úrokování je takový způsob úročení, při kterém se úroky počítají z počátečního kapitálu.

Příklad

Klient uložil do banky částku 10 000 Kč na dva roky s úrokovou mírou 3%. Banka úročí vklad jednou za rok, vždy na konci kalendářního roku. Daň z úroků je 15%. Vypočítáme, kolik korun obdrží klient od banky na konci 2. roku.

Řešení:

Úrok před zdaněním za **1. rok** jsou 3% z částky 10 000 Kč čili $0,03 \cdot 10\,000$ Kč.

Klient obdrží na konci 2. roku celkem 10 510 Kč.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Finanční matematika: Složené úročení

Úroková doba je doba, po kterou se vložený či zapůjčený kapitál **úročí**.

Složené úročení čili složené úrokování je takový způsob úročení, při kterém se úroky připsané na konci každého úrokovacího období **připočítávají** k počátečnímu kapitálu a spolu s ním se dále úročí.

Příklad

Klient uložil do banky částku 10 000 Kč na dva roky s úrokovou mírou 3%. Banka úročí vklad jednou za rok, vždy na konci kalendářního roku, jde o složené úročení. Daň z úroků je 15%. Vypočítáme, kolik korun obdrží klient od banky na konci 2. roku.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Celkem za 2 roky je to tedy

$10\,000\text{ Kč} + 0,85 \cdot 0,03 \cdot 10\,000\text{ Kč} +$

$+ 0,85 \cdot 0,03 \cdot (10\,000\text{ Kč} + 0,85 \cdot 0,03 \cdot 10\,000\text{ Kč}) = 10\,516,50\text{ Kč}$

Klient obdrží na konci 2. roku celkem 10 516,50 Kč

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Koupit teď nebo až za rok

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_24

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak se mám rozhodnout, koupit teď nebo později, za hotové nebo si na to půjčit.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Koupit teď nebo až za rok

Koupě horského kola za 10 000,- Kč.

Ke kolu si chci koupit doplňky za 800,-Kč.

K dnešnímu dni mám naspořeno 10 250,- Kč

Za jak dlouho si v bance ušetřím na kolo?

Název banky:

název účtu:

roční úroková míra:

Kolik peněz mi banka vyplatí za rok?

.....

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: **Koupit na splátky nebo na úvěr?**

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_25

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jaký je rozdíl mezi půjčenými penězi.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Koupit na splátky nebo na úvěr?

Jistina: částka, kterou sis půjčil;

Úrok: o kolik celková částka, kterou máš vrátit, převyšuje jistinu;

Splatnost: jak rychle musíš úvěr splatit.

1) RPSN

úroková sazba úvěru, která by měla zahrnovat veškeré náklady spojené s úvěrem (tzn. poplatky, pojištění atd.

s její pomocí lze posuzovat výhodnost úvěru

řekne vám, jak je úvěr drahý

nelze od ní odvozovat navýšení

2) Koeficient navýšení

ukáže, kolik zaplatíte navíc

nezohledňuje časovou hodnotu peněz

3) Úroková míra

vyjadřuje hodnotu, kterou budete muset zaplatit navíc nad částku úvěru

nelze s její pomocí jednoduše odvodit absolutní výši úroků pro úvěr s více než 1 splátkou

nezahrnuje související poplatky

může být konstruována na různé časové bázi (roční, měsíční, týdenní apod.)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Cvičení:

Najděte obchod, který nabízí zboží na splátky a porovnej jej s nabídkou banky na poskytovaný úvěr.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Porovnání dvou spotřebitelských úvěrů?

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_26

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Od koho si půjčit. Jaké jsou rozdíly v úvěrech.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Porovnání dvou spotřebitelských úvěrů

Spotřebitelský úvěr poskytují banky, ale i nebankovní společnosti.

Najdi a porovnej obě nabídky:

Spotřebitelský úvěr od banky:

název banky:

název spotřebitelského úvěru:

úroková míra:

RPNS:

podmínky získání úvěru:

Spotřebitelský úvěr od nebankovní společnosti:

název banky:

název spotřebitelského úvěru:

úroková míra:

RPNS:

podmínky získání úvěru:

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Domácí rozpočet

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_27

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak mám hospodařit. Rozpočet a jaké jsou jeho druhy.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Domácí rozpočet

Sestavení tabulky s označením příjmů a výdajů domácnosti.

Sestavení vyrovnaného, přebytkového a deficitního rozpočtu.

Vyrovnaný rozpočet je takový, kde se příjmy a výdaje rovnají.

Přebytkový rozpočet je takový, kde jsou příjmy větší než výdaje.

Deficitní rozpočet je takový, kde jsou příjmy nižší než výdaje.

Příjmy domácností

mzdy

důchody

sociální dávky

nájemné z nemovitostí

úrokové příjmy z vkladů

Výdaje domácností

nájemné

platby za elektřinu

vodné a stočné

odvoz odpadků

platby za plyn

poplatky za televizi

poplatky za telefon

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Spotřební koš průměrné české domácnosti

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_28

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Co je to spotřební koš? O čem to vlastně mluví?

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Spotřební koš průměrné české domácnosti

Aktualizace spotřebního koše od ledna 2010

V minulosti ČSÚ obvykle zaváděl nový spotřební koš v intervalu pěti až sedmi let. Počínaje rokem 2007 se bude spotřební koš měnit z důvodu harmonizace v rámci EU pravidelně po pěti letech. Položky do spotřebního koše jsou vybírány a jejich váhy stanovovány podle výsledků šetření z výdajových položek statistiky národních účtů a ze statistiky rodinných účtů. V průběhu platnosti jednoho spotřebního koše pak obvykle dochází pouze k dílčím změnám spotřebního koše. Jde například o případy, kdy některá položka úplně zanikne nebo je nutné některou položku nově do koše zařadit. V těchto případech jsou vyřazované položky nahrazovány jinými položkami obdobného druhu při zachování jejich váhy. Tyto změny jsou většinou prováděny na počátku roku a jejich vliv na celkovou inflaci je zanedbatelný.

Tab. 1 (Box) Změna vah spotřebního koše

Nejvíce vzrostla váha korigované inflace bez pohonných hmot, zatímco váha regulovaných cen poklesla
(v %)

	Stálá váha do 12/2009	Přepočtená váha v 12/2009	Stálá váha od 1/2010
CELKOVÁ INFLACE	100,00	100,00	100,00
z toho:			
Regulované ceny	16,40	20,11	17,15
Čistá inflace	83,60	79,89	82,85
Ceny potravin	24,44	25,36	25,63
Korigovaná inflace bez PH	55,12	51,00	53,52
Pohonné hmoty	4,04	3,54	3,70
Obchodovatel. ostatní bez PH	22,90	18,77	21,98
Neobchodovatelné ostatní	32,22	32,23	31,55

zdroj:

http://www.cnb.cz/cs/menova_politika/zpravy_o_inflaci/2010/2010_II/boxy_a_prilohy/zoi_II_2010_box_IV.html

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Obsah spotřebního koše a jeho váha:

[http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/spotrebni_kos_2012/\\$File/spot_kos2012.pdf](http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/spotrebni_kos_2012/$File/spot_kos2012.pdf)

Tabulka:

kód	druh výdaje	váha v koši v %	výdej při celkových výdajích 30 000,-Kč	výdej při celkových výdajích, - Kč
1.	potraviny a nealko. nápoje	16,3	4879	
2.	alkoholické nápoje, tabák	8,2	2452	
3.	odívání a obuv	5,2	1573	
4.	bydlení, voda, energie, paliva	24,8	7449	
5.	bytové vybavení	5,8	1742	
6.	zdraví	1,8	536	
7.	doprava	11,4	3423	
8.	pošty a telekomunikace	3,9	1162	
9.	rekreace a kultura	9,9	2960	
10.	vzdělávání	6	185	
11.	stravování a ubytování	5,8	1752	
12.	ostatní služby	6,3	1889	

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Hrubá a čistá mzda

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_29

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak si vypočítám svoji výši platu? Co všechno se z mého platu platí?

Zdroje:

www.finance.cz

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Hrubá a čistá mzda

Druhy mezd

Hrubá mzda = základní mzda + osobní ohodnocení, příplatky, prémie a odměny + náhrada mzdy

Čistá mzda = hrubá mzda - zákonné srážky (záloha na daň z příjmu, zdravotní a sociální pojištění)

Částka k výplatě = čistá mzda - ostatní srážky (např. výživné, spoření) + náhrada mzdy za nemoc

Kalkulačka:

<http://www.finance.cz/dane-a-mzda/kalkulacky-a-aplikace/mzdovy-kalkulator/>

Hrubá mzda je 24 626,00 Kč

Nejprve z hrubé mzdy vypočteme sociální (8%) a zdravotní (4,5%) pojištění, tj. 12,5%

24626	12,50%	=	3078,25
-------	--------	---	---------

Potom si určíme zdanitelnou mzdu, tj. od hrubé mzdy odečteme sociální a zdravotní pojištění odečitatelné položky (v našem případě pouze jednu na poplatníka ve výši 3170 Kč)

24626	-3078,25	-3170	=	18378
-------	----------	-------	---	-------

Vypočítáme si výši zálohy na daň. Toto je trošku složitější krok. A je potřeba k němu využít na této stránce. Zdanitelná mzda se před výpočtem zaokrouhluje na stokoruny nahoru, tj. 50 Kč. Podle tabulky je patrné, že zaměstnanec se dostal do 15% pásma zdanění. Záloha na daň je 2760 Kč.

18400	15%	=	2760
-------	-----	---	------

Nyní již máme vše pro výpočet čisté mzdy. Od hrubé mzdy odečteme sociální a zdravotní pojištění (3078,25 Kč) a zálohu na daň (2760 Kč):

24626	-3078,25	-2760	=	18787,75
-------	----------	-------	---	----------

Jelikož zaměstnavatel přispívá zaměstnanci jednu polovinu ze 40 Kč stravenek na obědy, ta částka se objeví na výplatní pásce a sníží částku, kterou zaměstnavatel vyplácí zaměstnanci. Zaměstnanec si stravenky převede na účet.

18787,75	-400	=	18387,75
----------	------	---	----------

Celkové mzdové náklady zaměstnavatele na zaměstnance s hrubou mzdou 10 000 Kč jsou 13 500 Kč. Nezapomínejte, že zaměstnavatel odvádí ještě 35 % z hrubé mzdy zaměstnance sociální a zdravotní pojištění!

24626	35,00%	=	8619,1
-------	--------	---	--------

Celkové mzdové náklady zaměstnavatele na zaměstnance.

24626	+	8619,1	=	33245
-------	---	--------	---	-------

<http://www.finance.cz/zpravy/finance/27990-jak-z-hrube-mzdy-dostaneme-cistou/>

‰.

Co se vrátí státu

3078

štění a

.

t tabulku
600 Kč. Z
tedy:

2760

ojištění (1

ak
<č). I tato
i např.

něsíčně
na

8619,1

14457,35

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Jak budu hospodařit

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_30

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Zahrajeme si hru, jak se má hospodařit.

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jak budu hospodařit

Představ si, že jsi oslavil osmnácté narozeniny a že ses rozhodl zcela se osamostatnit od svých rodičů.

Našel sis pronájem malého bytu v panelovém domě, s měsíčním nájemným včetně všech služeb (vodné, stočné, elektřina, topení) 6000,- Kč.

Nyní sestav tabulku předpokládaných výdajů: Zatím vyplň sloupec Výdaj a odhad.

Výdaj za jeden měsíc	Tvůj odhad (v Kč)	Po úpravě (v Kč)	Kde mohu ušetřit a jak (v Kč)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

CELKEM			
--------	--	--	--

Sečti hodnotu všech tvých výdajů. Bude ti stačit čistý plat 18 000,- Kč? Pokud ne, musíš některé výdaje snížit.

Rozpočet může být vyrovnaný, přebytkový a deficitní.

Tyto pojmy si vysvětlíme na konkrétních tabulkách od studentů

Zdroj:

Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia – Michal
Skořepa, Eva
Skořepová

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Půjčka a splátkový kalendář

RČ. projektu: cz.1.07/1.4.00/21.0530

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_31

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace:

Zdroje:

SKOŘEPA, Michal; SKOŘEPOVÁ, Eva. Finanční a ekonomická gramotnost pro základní školy a víceletá gymnázia:

Manuál pro učitele. Praha: Scientia, 2008.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Půjčka splátkový kalendář

Splátkový kalendář bývá nedílnou součástí úvěrových a hypotečních smluv, ale také splátkových obchodů a podobně. V nich se dlužník zavazuje zaplatit domluvenou částku v jedné nebo více splátkách věřiteli. Nedodržení splátkového kalendáře je obvykle spojeno se sankcemi (penále).

Splátkový kalendář je možné měnit jen po dohodě obou stran. To se může týkat i spotřebitelských úvěrů, pokud se dlužník dostane do dočasných problémů se splácením. Věřitel mu může splátky odložit nebo změnit jejich výši. Takové rozhodnutí je ze strany věřitele dobrovolné a nevzniká na ně žádný nárok. Věřitelé k němu však mohou být motivováni tím, že náklady spojené se změnou mohou být nižší než náklady na soudní vymáhání a případné insolvenční řízení.

U velkých a složitých úvěrů či dluhů se někdy hovoří o restrukturalizaci dluhu, která ovšem nezahrnuje jen změny splátkového kalendáře.

Splátkový kalendář pro hytotéku:

http://kalkulacky.idnes.cz/cr_hypotecni-kalkulacka.php?suma=2+000+000%2C00&urok=4%2C00&rok=20&interval=12&typ=po

Výsledky:

http://kalkulacky.idnes.cz/cr_hypotecni-kalkulacka.php?suma=2+000+000%2C00&urok=4%2C00&rok=20&interval=12&typ=po#kalendar

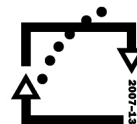
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: **Jak si stěžovat**

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_32

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Naše práva, když se nám zakoupené zboží rozbije v průběhu záruční doby. Služba nefunguje – jak ji reklamovat?

Zdroje:

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/-Jak-si-stezovat-.html>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Jak si stěžovat

Výklad s použitím počítače s datovým projektorem.

zdroj

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/-Jak-si-stezovat-.html>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: **Půjčky pro studenty**

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_33

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak uzavřít půjčku. Na co se ptát? Na si dát pozor. Co to jsou vlastně ty poplatky.

Zdroje:

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/-Pujcky-pro-studenty-.html>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Půjčky pro studenty

1. Účel a výhody studentských půjček (SP)

Studentské půjčky mohou umožnit mladým lidem, kteří pocházejí ze sociálně slabších rodin, dosáhnout vyššího vzdělání. Mohou totiž poskytnout jistou nezávislost na finančních poměrech v rodině.

Vyšší vzdělání je investice: podle statistik mají absolventi vyššího vzdělání delší a zdravější život.

2. Jak požádat o SP

- Kdo má na půjčku nárok: status studenta, věk, občanství, trvalý pobyt atd. (podmínky se liší v různých zemích).
- Kdo nemá nárok: postgraduální studenti, bývalí majitelé SP, nezaplacené daně, finanční poměry v rodině atd.

3. Kde můžete studentskou půjčku dostat

- instituce, která půjčku poskytuje (banka nebo jiná)
- jaké dokumenty jsou třeba
- administrativní detaily žádosti
- kdo rozhoduje o půjčce
- jaká jsou kritéria

4. Studentské půjčky v jiných zemích

- v jiných EU zemích
 - o kdo má nárok, speciální pravidla
- studentské půjčky pro občany zemí mimo EU
 - o kdo má nárok, speciální pravidla

5. Vlastnosti studentských půjček

- Počet let nebo semestrů, kdy ji student může dostat.
- Maximální částka za jedno období a celkem.
- Kdy musíte splácet.
- Jak splácíte (prostřednictvím banky, daňového úřadu, budoucí mzdy...).
- Je za určitých podmínek možné prominout nebo odložit splácení části nebo celé půjčky?
- Předčasné splacení – je možné? Jsou s ním spojené dodatečné výdaje?
- Je úroková sazba pohyblivá, pohybuje se v rámci limitů nebo je pevná?
- Kdo platí úroky? (V některých státech EU je platí stát, v jiných ne.)

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

- Prodlení ve splácení – co se stane, když někdo odloží platbu?
- Předčasné ukončení smlouvy o půjčce – co když chcete ukončit vyplácení půjčky před naplánovaným termínem?
- Existují omezení, na co lze peníze použít?

6. Změny ve smlouvě

- Můžete změnit určité podmínky smlouvy? Jestli ano, kde a jak?
- Co se stane, když se váš stav nebo údaje změní?
- Máte povinnost oznamovat změny v rodině, zaměstnání atd.?
- Když má někdo dítě, stane se invalidou atd., má nárok na speciální snížení úroků, částky nebo splátek?
- Co když změníte obor studia nebo instituci?

7. Jiné typy půjček, které mohou být studentům dostupné

Text v bodech 1-6 shrnuje oficiální program studentských půjček, ale zcela jistě existují i jiné zdroje financování pro studenty – půjčky v běžných bankách nebo jiná řešení. Národní týmy rozhodnou, co je zde důležité zmínit.

Webové odkazy na související texty a stránky:

- stránky jednotlivých bank a nebankovních institucí
- Výzkumný ústav pedagogický: [Školné nebo skryté školné?](#)
- Deník: [Studentské půjčky: nejprve splácíte jen úroky](#)
- základní informace o studentských půjčkách: <http://www.studentska-pujcka.cz/> (POZOR, tato stránka je provozována subjektem, který půjčky na internetu přímo sjednává)

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: **Dárcovství**

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_34

Zařazení do ŠVP:

- Oblast: Matematika
- Obor:
- Tématický okruh:
- Ročník: 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Když je dar vlastně nedar.

Zdroje:

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/Materialy-k-vyuce-Pomuzes.html>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dárcovství

Článek PROČ SI MÁME POMÁHAT

Autor: Marianne, Eva Tajanovská | 23. 01. 2007, zkráceno

(http://www.marianne.cz/clanek/746/proc_si_mame_pomahat.html)

Petra Procházková má originální hobby. Pomáhá potřebným lidem v Afghánistánu. Tomáš Beran začal s charitou po tragické dopravní nehodě... Jsou dnes další lidé ochotni starat se o druhé tak jako oni? A ti, co dávají, získávají něco také sami pro sebe?

„Dobrý den, mohli byste si u sebe doma nechat tuto ženu z Ruska? Bylo by to jen na týden." Takhle jsem se zeptala asi u dvaceti domácností. Následoval údiv. „To myslíte vážně?" Někteří rovnou práskli dveřmi.

Šlo jen o malý test, jehož cílem bylo vyzkoušet, jestli jsou Češi ochotni pomoci člověku v nouzi. Chodily jsme se Soňou z Ruska po Praze, zvonily v bytech i domcích a ptaly se lidí, jestli by jí nepomohli. Jak to celé dopadlo? Ubytoval ji nakonec někdo? A jak se Češi zachovali, když podobný pokus proběhl krátce po sametové revoluci?

Soně je pětadvacet, působí příjemně a ve skutečnosti tu žije a pracuje. U každých dveří jsme to zkoušely s tou samou historkou:

Po pravdě jsem řekla, že jsem redaktorka, a vymyslela si, že náš časopis spolupracuje s azylovým domem, který je v tuto chvíli zoufale přeplněný. Vysvětlovala jsem neznámým lidem, že jsem dostala za úkol tuto ženu umístit někam do rodiny na týden. Do té doby sociální pracovníci její situaci nějak vyřeší.

O osud Soni se nikdo blíže nezajímal.

Reakce lidí se vesměs nelišily. Každý se nejprve zarazil a pak řekl, že by mu nevadilo, kdyby u něj zůstala. „Vypadá slušně, jenže... zrovna rekonstruujeme byt, máme návštěvu, právě k nám přijela vnoučata, nejsem majitel domu, takže nemohu rozhodnout... Důvody, proč to právě teď nejde, se kupily, takže k sobě domů Soňu nikdo nepozval. Podobný pokus udělala krátce po listopadu 1989 Mladá fronta Dnes. Tehdy lidé spontánně otevírali dveře a zvali cizince dál.

Proč jsme se změnili? Co se s námi stalo? Předně máme strach. „Nedávno nás vykradli, kdo vás pustil do baráku?" rozčilovala se mladá žena. Další změna je v tom, že jsou dnes jiné možnosti, jak pomáhat.

Nezměnili jsme se, ale

Dobročinnost v Čechách se výrazně změnila. Po listopadu byla charita v plenkách. Teprve se vytvářela legislativa, samy organizace se učily, jak pomáhat. „Lidé byli velmi otevření a pomáhat chtěli. Mnoho z

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

nich přesně nevědělo, jakým způsobem podpořit ty, co se ocitli v těžké situaci, a vítali proto každou možnost, která se naskytla," podotýká Milena Černá, ředitelka Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové. I to mohlo být důvodem, proč tehdy lidem nevadilo pozvat si do bytu neznámého cizince. Neznamená to ale, že jsme dnes horší. Potřeba pomáhat nám nechybí ani teď, v novém tisíciletí. I když Soňu domů nikdo nechťel, lhostejní nejsme. Podle průzkumu, který provedla společnost Factum Invenio ve spolupráci s organizací UNICEF, přispělo během posledních dvou let na humanitární účely osm z deseti Čechů.

Má to ale jeden háček. V průzkumu čtvrtina dotázaných neznala nebo si nevzpomněla na jméno žádné humanitární organizace. Někteří lidé totiž hodí peníze do kasičky na ulici, jenže okamžitě pustí z hlavy, na co to je. „Málo lidí si vybere jednu organizaci, a tu pravidelně podporuje," vysvětluje Marek Šedivý z Informačního centra neziskových organizací.

V porevolučních letech dokonce občané neváhali sednout a napsat „své" organizaci dopis. „Sami od sebe se nám svěřovali, že jsou šťastní, že se změnil systém, a že chtějí přispět na dobrou věc," vzpomíná Milena Černá. Něco podobného zažila na přelomu tisíciletí válečná novinářka Petra Procházková, která tehdy založila v Čečensku domov pro sirotky. „Češi si mě sami našli, psali mi, že jsem důvěryhodná osoba, a chtěli mi dát pro děti peníze. Pokračovalo to, i když mě z Čečenska vyhostili, já jsem předala domov České katolické charitě a byla zpátky v Praze. Šla jsem třeba do restaurace, přišel ke mně neznámý člověk, položil na stůl tisíc korun, že to je na můj domov. Bylo mi jasné, že s tím musím něco udělat," vypráví, co bylo impulzem k založení občanského sdružení Berkat.

V dnešní charitě jsou tedy dva trendy. Jedním jsou občanské aktivity. Petra Procházková je vystihuje slovy: „Bavíme se tím, že vymýšlíme nerealizovatelné nápady, jejichž realizaci věnujeme většinu volného času." Druhým rozšířeným trendem jsou dárcovské esemesky. „Žijeme rychle a esemesky jsou časově nenáročné a velmi efektivní," říká Václava Ludvíková z Fóra dárců.

Jakkoli pomáháme, nenechá nás to chladnými. „Vyvolává to nádherný pocit, který se nedá ničím nahradit," říká Milena Černá. Charita neznamená jen dávat, ale i přijímat. Psychoterapeutka Marie Štefanová upozorňuje: „Když pomůžeme, může nám být stejně hezky, jako bychom dostali třeba pěkný dárek."

Petra Procházková:

Je to hobby

V Čečensku pracovala jako válečná reportérka a založila tam dětský domov. Tehdy zjistila, že pomoc druhým jí přináší potěšení. „Sedm let jsem psala, že válka je hloupost, a nic se nestalo. Práce mi pak přišla úplně zbytečná. Pak vznikl domov, dala jsem dětem pořádně najíst a ony byly okamžitě spokojené. Z toho jsem měla radost."

O charitě říká, že je to její největší hobby. A že všechno, co ušetří, investuje právě do dobročinných projektů. „Za hodinu na koni se také platí."

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Dětský domov pro válečné sirotky v Grozném zřídila, protože se to „samo nabízelo“. Měla tehdy našetřeno, do toho se naskytla možnost koupit dům, znala šikovnou Čečenku Rózu, která byla odhodlaná jít s domovem pomoci. „Také jsem vůči dětem cítila dluh. Pořád jsem natáčela jejich neštěstí na kameru, a tak jsem jim za to chtěla něco dát.“

Po návratu do Čech se rozhodla, že bude pokračovat, a spolu se svou kamarádkou založila občanské sdružení Berkat, které má řadu originálních charitativních projektů v Čečensku, Afghánistánu i v Praze. Jen namátkou: v hlavním městě provozují tzv. etno catering – azylanti vaří na objednávku svá národní jídla, a mohou si tak přivydělat. V Afghánistánu koordinuje transplantace rohovek a v nejmuchdších oblastech této země Berkat dává práci ženám: vyšívají koberce, které se pak prodávají v Čechách.

Lepší je dávat

Díky tomu, že pomáhá, získala spoustu nových přátel. „Vyšlo to tak, že jsme babský spolek. Kolem Berkatu se shlukují samé zajímavé ženy, které mají chuť něco dělat, jenže o to těžší je pak přilákat muže. Odrážejí je už ty naše schůzky. Vykřikujeme jedna přes druhou, jak by se to či ono dalo zařídit. Důležité ale je, že vždycky něco vymyslíme a že nás to baví.“

Petra Procházková říká, že mnohem lepší je něco dávat než přijímat. Lidé samozřejmě nejsou rádi, když se stanou objektem humanitární pomoci. Naopak když pomáháte, zvyšuje vám to sebevědomí.

Její manžel Paikar je Afghánec a v létě se Petra chystá i s několikaměsíčním dítětem do této země na delší dobu odjet. Chce se i nadále žít jako novinářka a už se těší, jak budou společně s mužem koordinovat afghánské projekty sdružení Berkat. A že v Afghánistánu, kde se považuje za velký luxus topení a elektřina, nebude mít zdaleka takové pohodlí? „Věcem, které máte rádi, musíte vždycky něco obětovat. Když někdo vyhraje olympiádu, zase ho bolí celé tělo.“

Jiří Wald:

Se slabšími musí jít ti nejsilnější...

Řadu let podnikal ve farmaceutickém průmyslu, byl velmi úspěšný. Pak se ale rozhodl odejít z vedení firmy a své aktivity obrátit jiným směrem. Společně se svou ženou Radanou tedy vymyslel a realizoval projekt Uměním ke svobodě. V rámci něj každý rok pořádají pro děti z dětských domovů umělecké dílny v jižní Francii, v poslední době se přidaly další projekty. „Charita je součást našeho životního stylu, je to rodinná tradice. Jeden z mých předků, významný chemik a filozof, o sobě řekl: Šel jsem celý život se slabšími. A můj otec k tomu vždycky dodával, že se slabšími dovedou jít jenom ti nejsilnější. To se stalo krédem dalších generací Waldů.“

To, že pomohou právě dětem z ústavů, napadlo Jiřího a Radanu ve chvíli, kdy se sami radovali z narození svého pátého potomka. „Nejdříve jsme uvažovali o adopci, pak jsme ale zjistili, že v ústavech žije kolem dvaceti tisíc dětí. Jak jim pomoci? Chtělo to nějaký nápad.“

Manželé Waldovi tedy společně s několika přáteli založili občanské sdružení Audabiac a už pár let zvou každé prázdniny na stejnojmennou kamennou tvrz v jižní Francii děti ze dvou českých ústavů. Tráví tu

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

léto a při tom se učí malovat, hrát divadlo nebo třeba fotografovat pod vedením špičkových českých umělců.

„Děti díky nim poznají kus nového světa a zároveň mohou rozvíjet svou fantazii. S uměním se jim pod kůží dostává i řada dalších dobrých zásad a principů. „Je to pomalý proces, ale věřím, že účinný,“ říká Jiří Wald. Co mu to dává osobně? „Je to hodně práce, občas se samozřejmě dostaví zklamání i smutek. Ale radost, kterou prožíváme, když děti předvádějí výsledky své práce, má dostatečně hojivou sílu.“ Děti z ústavu v Hranicích na Moravě a v Novém Strašecí už jezdí do Audabiaku jako domů. Když nejsou zrovna v dílnách, koupou se v moři, jezdí na kánoích. Mají kamarády mezi dospělými i dětmi. „Jsou zkrátka obklopeni lidmi, kteří je mají rádi a mají na ně čas,“ říká Jiří Wald.

Jiří Devát:

Chci se rozdělit...

Už řadu let pracuje Jiří Devát ve vedení velkých firem. Vedle toho se věnuje charitě a nepomáhá při tom jenom penězi. Ve svém volnu totiž ještě funguje ve dvou neziskových organizacích jako neplacený manažer-dobrovolník.

„Práce mi dává slušné finanční ohodnocení i nové zkušenosti. O obojí se chci rozdělit s těmi, co to potřebují. Prostě to tak cítím, a proto to dělám.“

Dříve vedl českou a slovenskou pobočku Microsoftu, nyní je viceprezidentem společnosti ČSA. Kromě toho spolupracuje s Nadačním fondem Filmový festival Zlín a s nadací Charta 77, která pomáhá především fyzicky postiženým. Na obou místech je k dispozici jako konzultant – poradí například, jak poupravit projekt, aby byl co nejúspěšnější, kde najít další zdroje financování...

On sám pravidelně posílá štědré příspěvky, největší částky z jeho peněženky putují právě na tělesně postižené. Přesnou výši darů ale nezveřejňuje. „Samotná suma nic neřekne. To bych pak měl rovnou říct, kolik měsíčně vydělávám a kolik utratím za jídlo. Prostě to, co sám nepotřebuji, dávám na dobročinnost.“

Zatímco k dětské kinematografii má blízko, protože jako školák hrál ve třech celovečerních filmech, podporu handicapovaných lidí si nevybral na základě osobní zkušenosti. „Hledal jsem oblast, kde je to nejvíce zapotřebí.“

Úspěšný byznysmen upozorňuje, že při pomoci druhým nemusíte zažívat jen samou radost. „Je to i frustrující, protože se věnuji jen někomu a všechny ostatní tak nechávám být. I když si stokrát říkám, že jinak by to nešlo, sám před sebou se stydím, že toho nedělám víc.“ Charita mu ale dává také hezké pocity. Největší odměnou je, když potká vozíčkáře, a ten mu začne vyprávět, jak díky finančnímu příspěvku z nadace rozjel svoje vlastní podnikání. „To je krásná chvíle, protože vidím, že to celé má smysl. Talent takového člověka nepropadl a jeho život je naplněný.“

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sedmatřicetiletý Jiří Devát se za českého mecenáše nepovažuje. „Co to slovo v dnešní době vlastně znamená? Jsem jeden z těch, co občas pomyslí na někoho jiného. Pak jsou tu ale osobnosti, co lidem v nouzi zasvětily úplně celý život.“

Tomáš Beran:

Pomáhám i svému svědomí

Fotografu Tomáše Berana přivedla k dobročinnosti tragická událost. Před šesti lety totiž nezvládl řízení a zavinil dopravní nehodu, při níž zahynuli dva lidé.

Byl odsouzen ke čtyřem stům hodinám veřejně prospěšných prací a rozhodl se, že pomáhat bude i dobrovolně. Založil nadační fond Kolečko, který shání peníze pro Centrum dětské traumatologie v pražské Thomayerově nemocnici. Fond se věnuje také prevenci dětských úrazů při dopravních nehodách a Tomáš se svými kolegy například objíždí školy a pořádá besedy.

Často mu telefonují lidé, kteří se dostali do podobné situace jako on. „Samozřejmě, že nesouhlasím s alkoholem, drogami a riskantním chováním za volantem. Jenže pak je ještě hodně řidičů, kteří nezvládli řízení tak jako já a měli prostě smůlu. Společnost je odsoudí, zažívají obrovský tlak. Hodně jim pomáhá, když mohou tragickou událost probrat s někým, kdo zažil to samé. A někteří z nich nám pak začnou pravidelně posílat peníze.“

Charita mu pomáhá zmírnit výčitky svědomí. „Úplně odstranit je ale nemohu, budou mě provázet po zbytek života, a asi je to tak v pořádku,“ říká čtyřiatřicetiletý fotograf.

Nepopírá zároveň, že pro něj dobročinnost znamená i zajímavou seberealizaci. „Postupně na sobě pozoruji, že mám ambice prorazit na charitativním trhu. Nadace je vlastně také firma. Musím vymýšlet, jaká benefiční akce zaujme, starat se o marketing, budovat její image. Jen organizace s dobrou pověstí totiž může někomu opravdu pomoci.“

Prvním velkým úspěchem fondu Kolečko je, že přesně 333 333 korunami přispěl Centru dětské traumatologie na pořízení speciální videověže, která umožňuje endoskopická miniinvasivní vyšetření. O čem Tomáš přemýšlel při slavnostním předávání těchto peněz? Měl v hlavě dva muže, kteří tehdy zahynuli? „Je to jinak. Když jsem v akci, mám dobrý pocit z toho, že se něco podařilo. Vzpomínky na tragédii přicházejí v okamžicích, kdy jsem sám, vstávám nebo usínám... Myslím na ně každý den.“

Kolik Češi ročně dají na charitu?

Ministerstvo financí eviduje dary pouze od občanů, kteří si je odepsali z daňového základu. V roce 1999 byla celková hodnota těchto darů 632 milionů korun, loni už se toto číslo přehouplo přes miliardu korun, kterou dohromady darovalo necelých 120 tisíc občanů.

Z toho vyplývá, že každý z těchto lidí dal na charitu v průměru devět a půl tisíce korun. Jenže řada lidí si peníze věnované na dobročinnost z daní neodepíše tak jako oni a do statistiky se vůbec nedostanou. Tyto občany nikdo neeviduje, a přesná čísla proto neexistují,“ vysvětluje Marek Šedivý.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Mecenáši z celého světa

Mají spoustu peněz a věnují se charitě. Bill Gates oznámil, že se vzdá vůdčí role v Microsoftu a bude se naplno věnovat své nadaci na podporu zdravotnictví a školství. A právě nadaci Melindy a Billa Gatesových věnoval 30 miliard dolarů druhý nejzámožnější muž planety – finančník Warren Buffet. Ten se po smrti své ženy rozhodl, že většinu svého majetku dá na dobročinnost. Mezi významné mecenáše patří dále finančník George Soros či rodina Rockefellerů. I v Čechách jsou stovky zámožných lidí, kteří neváhají věnovat na charitu tučnou sumu. „Například Václav Havel, Michal Horáček, podnikatelé Andrej Babiš, Evžen Hart...” jmenuje ředitelka Nadace Charty 77 Božena Jirků. Dobročinnost není cizí ani nejbohatšímu Čechovi Petru Kellnerovi. Založil nadaci Educa, která platí vzdělání sociálně znevýhodněným dětem.

zdroj:

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/Materialy-k-vyuce-Pomuzes.html>

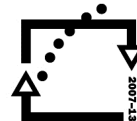
evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: SÁZENÍ A GAMBLING

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_35

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast: Matematika**
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník: 2. stupeň**

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒ Prezentace ☐ Test ☐ Pokus ☐ Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Riziko žít. Nemusím pracovat, peníze si vyhraju.

Zdroje:

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/Materialy-pro-vyuku-Je-to-jeste.html>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Sázení a gambling

Článek **ZBOHATNOUT SNADNO A RYCHLE**

Převzato z www.mesec.cz, autor: Petr Bukač – 21. 6. 2007, upraveno

K tomu, aby člověk získal velký majetek, někdy stačí prostě jen mít štěstí. Někteří lidé se dokonce bohatí už narodí. Symbolem této nejjednodušší cesty ke zbohatnutí je dědička hotelového impéria Paris Hiltonová. Tato slečna ale zároveň může sloužit za příklad nezvládnutí role bohaté dědičky, byť v jejím případě se jedná spíše o pečlivě budovanou image.

K velkým penězům však mohou téměř bez vlastního přičinění přijít i lidé, jejichž rodiče hmotnými statky příliš neoplývali. Kromě dědictví po hodně vzdáleném příbuzném nebo třeba objevení ropného ložiska na zahradě to může být i velká výhra v loterii. Všechny tyto možnosti přitom jsou asi tak stejně pravděpodobné. Ropu hledá jen málokdo, ale sází skoro každý.

Jen za loňský rok se v Česku prosázelo skoro 100 mld. Kč. To je neuvěřitelných 11 650 Kč na každého občana staršího 18 let. Většinu sázejících se ovšem nevrátí ani to, co prosázeli. Například pravděpodobnost hlavní výhry ve Sportce je jedna k téměř 14 miliónům. Naděje tu ale je. Například v květnu vynesla číselná kombinace 5, 12, 22, 32, 34 a 35 výherci 53 miliónů Kč.

Mít ten správný nápad

Vydělat miliónové částky obratem ruky se dá i jinak než sázením. Stačí k tomu mít ten správný nápad. Zůstaneme-li ještě chvíli u hrátek se štěstěnou, pak skvělý kousek se povedl třeba nadšenci, který před pár lety uspořádal na internetu loterii o miliardu dolarů. Registrace do loterie byla úplně bezplatná, její pořadatel nepotřeboval velký kapitál a přitom ani nic moc neriskoval. Nejednalo se však o podvod!

Nikterak majetnému pořadateli loterie stačilo najít pojišťovnu ochotnou pojistit případ, že by někdo hlavní výhru skutečně vyhrál – což nebyl s ohledem na mizivou pravděpodobnost vzniku této situace problém – a pak dobře prodat reklamní prostor na stránkách, kde se zájemci o loterii bezplatně registrovali. Genialita tohoto nápadu spočívala v tom, že astronomická výše výhry sama přitáhla pozornost. Mimochodem onu miliardu dolarů nakonec nikdo nevyhrál.

Na tomto příkladu je zřejmé, že jenom dobrý nápad ke zbohatnutí nestačí. Nutnou podmínkou pro dosažení úspěchu je schopnost tento nápad patřičně zpeněžit – tedy buď jej osobně realizovat, nebo dobře prodat. Není-li toho autor nápadu schopen, nejspíš nezbohatne, byť by byl jeho nápad sebelepší. Skvělých myšlenek, které někde zapadly, nebo na nich nakonec vydělal někdo úplně jiný, je bezpočet.

Například duchovní otec satelitní telekomunikace Arthur C. Clarke na tomto převratném vynálezu nezbohatl kvůli tomu, že britský patentový úřad prý požadoval přihlášku vynálezu doložit funkčním

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

modelem. To však bylo v roce 1945 poněkud obtížné naplnit. Svůj talent a invenci však pan Clarke dokázal velmi dobře zúročit na poli literatury – jak jinak než vědecko-fantastické.

Zbohatnout podnikáním

Zbohatnout legálním podnikáním není v Česku vůbec jednoduché. Představa, že každý podnikatel je v balíku, aniž by pro to musel cokoli zvláštního udělat, je nesmyslná. Rozhodnutí žít se podnikáním znamená nejen převzít zodpovědnost za vlastní osud, ale také bojovat s nepřehlednými a stále se měnícími předpisy, laxními úředníky, konkurencí, nepláči, pomalými soudy atd.

Někomu se to povede lépe, jinému hůře. Je třeba si však uvědomit, že ve většině nejsou úspěšní velkopodnikatelé, ale spíše lidé podnikající v malém na živnostenský list, kteří se často potácejí na hranici ziskovosti. Se svou činností nepřestanou třeba jen proto, že prostě nevidí jinou alternativu – kromě přihlášení se do evidence uchazečů o zaměstnání na úřadu práce.

Na druhou stranu i živnostník může na svém podnikání slušně vydělat. Nemusí se přitom jednat jen o realizaci nějakého skvělého nápadu. Například šikovný a pracovitý obkladač, instalatér nebo elektrikář si svým podnikáním v malém může vydělat docela velké peníze. Řemeslníků spíše ubývá, takže ceny za jejich práci do budoucna ještě porostou.

Nejhorší, co může udělat začínající podnikatel, je snažit se zbohatnout co nejrychleji a za každou cenu. K tomu by však kromě značně otrlé povahy potřeboval i notnou dávku štěstí. Daleko pravděpodobnější ovšem je, že takový „podnikatel“ záhy narazí a nakonec prodělá. Úspěšní podnikatelé se shodují v tom, že bez trpělivosti a vytrvalosti by rozhodně neuspěli.

Zbohatnout prací

Bohatnout prací je pro většinu lidí nepřitažlivé. Platí to o podnikání i zaměstnaneckém pracovním poměru. Hodně lidí tvrdí, že to ani nejde. Pravdou je, že naprostá většina zaměstnanců si vydělá na živobytí, nejspíš i něco ušetří, ale o nějakém velkém zbohatnutí nemůže být řeč. Neplatí to ovšem bez výjimek. Existují totiž možnosti a profese, kde to může být i jinak.

Rozdíl mezi výší výdělku řadového zaměstnance a vrcholového manažera může dosáhnout až tisíců procent. Obrovské rozdíly jsou i mezi obory a okresy. Například zaměstnanec banky sídlící v Praze si v průměru vydělá čtyřnásobek toho, co pracovník v zemědělství. Významnou roli samozřejmě hrají i kvalifikace, odborná praxe a pracovní výsledky každého zaměstnance.

Na velmi slušné peníze si mohou přijít zaměstnanci v oboru informačních technologií, v reklamě a díky provizím i úspěšní obchodní zástupci a různí zprostředkovatelé. Možnosti jsou tu ale i pro méně atraktivní dělnické profese. Jen je za nimi třeba vyrazit do zahraničí. Pracovníci profesí, o které je zájem, si tak mohou během pár měsíců, ovládají-li alespoň základy cizího jazyka, vydělat tolik, co v Česku za celý rok.

Nejste už náhodou bohatí?

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem prostřednictvím Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Máte kde bydlet a netrpíte nouzí? Jste vcelku zdraví, máte dobré zaměstnání, rodinu a spoustu přátel? Tak to jste na tom lépe než několik miliard lidí, kteří zdaleka takové štěstí jako vy nemají. Přesto je vám to málo a chcete víc? Na tom není nic špatného, protože mít vysoké cíle je chválné. Takovýmto cílem by však neměla být jen velká hromada peněz.

Pracovní list **ZÁVISLÁCI**

1. Přečtěte si svědectví 22letého kluka, který je závislý na hraní, a pak některé bludy, kterým tento i další, tzv. patologičtí hráči, věří.

Svědectví člověka, kterému se vymklo hraní z rukou:

4:00 Vstávám, snídám.
4:30 Odjezd do práce.
13:00 Přivezli výplatu.
13:30 Odcházím dřív z práce.
15:00 Jsem před hernou dřív, aby mi někdo nevlezl na můj oblíbený automat.
16:00 Hernu otvírají.
23:00 Hernu zavírají. Všechny peníze prohrané, když ne, sedám na půlnocní vlak a jedu do Prahy. Tam prohraju zbytek. Druhý den jedu do práce vlakem na černo, nemám na jízdenku.

Hráčské bludy

Blud o rychlém zbohatnutí

Aktivní závislák nemá šanci zbohatnout. Není pro něj nic nebezpečnějšího, nežli výhra. Každá výhra totiž patologické hráčství zhoršuje. Je zhruba tím, co infekce pro otevřenou ránu. „Vyhrál jsem jednou, vyhraju podruhé...” Po velkých výhrách přicházejí ještě větší prohry.

Blud o zajímavosti hry

Závislé hraní přestává být zábavou. Je to nevděčná, nesmyslná, namáhavá a jednotvárná práce, kterou hráč lopotně a bez odměny naplňuje často více než jeden pracovní úvazek.

Blud spořitelny

Závisláci si pletou hernu, kde jejich peníze nenávratně zmizely, a pobočku spořitelny, kde by si je mohli vyzvednout – kdyby je tam ovšem uložili. Pravda je taková, že své peníze s obrovskou pravděpodobností už nikdy neuvidí.

Blud o vlastní genialitě

Hodně závisláků (a jsou mezi nimi údajně i učitelé matematiky) si myslí, že objevili „geniální systém“, jak obelstít automat nebo ruletu.

Blud o tom, že já to mám přece pod kontrolou

„Já nejsem závislák, skončím, kdykoliv budu chtít...” Řada lidí se považuje za silné jedince, kteří do toho nikdy nespádnou. Hazardní hra, podobně jako návykové látky, je nebezpečná právě proto, že ji lidé podceňují.

Blud o tom, že se nikdo nic nedozví

Problém nelze tajit do nekonečna. Závisláci jsou čím dál tím méně obezřetní a problémy (psychické a finanční) narůstají geometrickou řadou.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Blud o štedrých automatech a laskavé štěstěně

„Přestanu s tím, až vyhraju...“ Pocit nedokončenosti, rozdělané práce, kterou je třeba dokončit a uzavřít výhrou. Tento pocit hazardní hra nezmírní, ale prohloubí. Představa o automatech, které rozdávají na potkání peníze, za něž pak závislák nakoupí dárky pro rodinu je neuvěřitelně naivní.

Blud o nóbl společnosti

Při hazardní hře se dostanu do vznešené společnosti. Při dostatečné vytrvalosti v hazardní hře se lze dostat tak akorát do společnosti osob ve výkonu trestu.

Blud o kamarádovi

„Automat mi dělá společnost, bliká, někdy i mluví.“ Hazardní hry vedou k samotě, vzdalování se přátelům i rodině a k opuštěnosti.

2. Očekávání od hry vs. skutečnost

Závislí lidé si myslí, že všechno dopadne jinak, než jaká je potom tvrdá realita. Spojte kolonky, které si myslíte, že k sobě patří:

Očekávání od hry	Typická skutečnost
Menší nervozita, úzkost a smutek.	Problémy s okolím a větší samota.
Touha po štěstí a příjemných pocitech.	Jednotvárný život točící se kolem hazardní hry.
Zvědavost, hledání nových podnětů, únik před nudou.	Dlouhodobě se depresivní stavy prohlubují. Člověk začíná být nejistý v čím dál více životních situacích.
Únik před samotou.	Člověk ubližuje především sám sobě a působí si problémy v různých oblastech života.
Vynahradit si domnělá nebo skutečná příkoří od jiných. Hazardní hra jako pomsta, hraní „na just“.	Míra utrpení a bolesti roste a na tom nic nemění krátkodobé zaujetí hazardní hrou.

3. Očekávání od hry vs. skutečnost II

Nyní do tabulky zkuste sami doplnit, jaké je očekávání a jaká může být skutečnost:

Očekávání od hry	Typická skutečnost
Bohatství.	
Společenskost.	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<i>Zhoršení rodinné situace, klesá respekt a autorita.</i>
	<i>Šňůra neúspěšných herních pokusů.</i>

4. Leták proti závislosti na hazardních hrách

Vytvořte „odstrašující“ plakát a leták, který by měl vaše vrstevníky odradit od hraní na automatech. Použijte hesla, slogany, obrázky, statistiky atd. Můžete překládat, stříhat... zkrátka pust'te svou fantazii na uzdu.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Metodický list

Název materiálu: Typa spoření

Autor: Ing. Zdeněk Vrbata

Evidenční číslo materiálu: FinVI_Vrb_36

Zařazení do ŠVP:

- **Oblast:** Matematika
- **Obor:**
- **Tématický okruh:**
- **Ročník:** 2. stupeň

Druh výukového zdroje:

PC s připojením na Internet

Pracovní list ☒

Prezentace ☐

Test ☐

Pokus ☐

Souvislý text ☐

Délka použití: 45 min

Anotace: Jak správně spořit.

Zdroje:

<http://www.dolceta.eu/ceska-republika/Mod7/Materialy-k-vyuce-S-jistotou-do.html>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Typy spoření

Chceme spořit a nechceme mít peníze doma v kasičce:

Srovnejte 4 banky a jejich nejlepší spořicí produkty:

Název banky:

název produktu:

výše úroku:

podmínky produktu: